

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Data

Medlemsblad for DIS-Danmark

årgang 24 nr. 4 - 2010

BRANDEVINSKART

Den ligegyldig frem som et andet guldhorn eller sølvgrube i jorden - brandevinsvatten. Hans Christensen, sød på sin trakter, på markarbejde på sin slægtsbødd, han ville trække noget jond væk fra en markskov. Der lå den.

En brandevinsvatten er et destillationsapparat. Bønderne brugte dem i Vendsyssel i 1700-tallet til at forarbejde kornet til brandevin. Kornet var blandet med ukrudt. Derfor kunne bønderne ikke sælge det.

Men bønderne måtte ikke lave brandevin selv. Kun brandevinsbrydere i købstæderne måtte. Det havde kongen besluttet. For at komme bøndernes drukkenskab til livs tog for selv at få skatten fra brandevinen.

Hvis skatens toldere opdagede, at bønderne lavede brandevin, idømte de dem en sår bøde og konfiskerede brandevinsvatten. Så blev købstæderne smittet om til mønter. I Skilling med sin bølge 1771. De blev lavet i hundestedstovne.

Men når bønderne blev dømt for at lave brandevin af den gamle hærrensmand på Værkjørd, led han den måske bedste brandevinsvatten og vandet af sprætte bødder.

Så af enes bødder lod sig demme i 1705, også Hans Christensen Sjøttjydelev. Måske er det derfor, brandevinsvatten stadig lå i jorden på slægtsbødder som et andet guldhorn.

Udgives af DIS-Danmark

Databehandling i Slægtsforskning
www.slaegtogdata.dk
admin@dis-danmark.dk

Adresseændringer meddeles til:

Kasserer Knud Haaning Andersen
Rugvænget 73
7400 Herning
Tlf. 51 80 92 36
kasserer@dis-danmark.dk

Redaktionen:

Kathrine Tobiasen, ansvarshavende redaktør
Korsagervej 13, 8940 Randers SV
Tlf. 41 28 65 30
tobiasen@dis-danmark.dk

Erik Kann, redaktionsmedlem

Layout, sats og tryk:

Grafisk Data Center ApS, tlf. 66 12 10 30
Trykplag: 7.200 eksemplarer

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning. Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til at redigere i tilsendte artikler. Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse og med tilsendelse af det aftrykte.

Bladet udkommer 4 gange årligt.

Næste deadline:

1. februar 2011
1. maj 2011
1. august 2011
1. november 2011

Udkommer:

Marts 2011
Juni 2011
September 2011
December 2011

Bladet sendes gratis til medlemmer af DIS-Danmark.

Kontingent: 200 kr.
Girokonto: 501-2058
Se mere om betalingsmuligheder på hjemmesiden.

ISSN 0903-6172

Indhold nr. 4 - december 2010

- 3 Billedbehandling og slægtsforskning**
- 6 Fremstil og udgiv din egen slægtsbog**
- 10 Lav en anetavle**
- 12 Et filosofisk tankestrejf**
- 13 Kære medlemmer**
- 14 Da slægtsforskerne indtog Rundetårn**
- 17 Stativ/arkitektlampe ved fotografering af arkivalier**
- 18 Nu kan Frederiksbergs arkivalier søges på nettet**
- 19 Den nye hjemmeside**
- 20 Nyt fra kildeprojektet, om en succesfuld konference i Odense**
- 22 Årets julegaveide til børnebørnene?**
- 23 Løgumkloster Birks tingbøger**
- 24 En historie om en guldrings ejerindes liv**
- 25 Skriv til os**
- 26 Medlem nr. 6000**
- 27 Julemanden er fundet!**
- 28 MacStamtræ kan også...**
- 29 Kalender**
- 30 Nye lokalforeninger**
- 31 DIS-Danmarks bestyrelse**
- 32 Danmarks ældste forretninger**

Links i artiklerne

De links, der står i artiklerne i dette nummer, er også lagt på hjemmesiden:
<http://www.slaegtogdata.dk/andet/links/slaegt-og-data-artikler>

Forsidefoto:

Glimt fra den velbesøgte udstilling #dinhistorie på Rundetårn, der løb fra den 27. august til den 3. oktober. Fotograf: Kathrine Tobiasen.

Billedbehandling og slægtsforskning

Henning Karlby

Rylevej 2, Bro
5464 Brenderup
Tlf. 64 44 28 08
karlby@dis-danmark.dk

Billedbehandling i forbindelse med slægtsforskning er ofte noget med, at man har fået nogle gamle billeder, som man gerne vil forsøge at forbedre. Mange af de ældre billeder har ikke været fremkaldt godt nok, eller også har de stået på en hylde eller på en reol, hvor de har fået sol og er blevet afbleget.

Om at forbedre de gamle billeder

Den følgende artikel handler om at forbedre på de gamle billeder. Princippet, jeg gennemgår her, er kun én metode ud af flere. Hvis der er nogle af læserne, der har andre metoder, vil jeg opfordre til, at I sender en beskrivelse af metoden til Slægt&Data, således at vores medlemmer kan få mulighed for at "redde" nogle af deres gamle billeder.

Hjælp til skrivning

Hvis du ikke selv synes, du har tid eller lyst til at skrive artiklen, så ring til mig og fortæl mig om metoden, så skal jeg skrive artiklen færdig.

Til højre er vist et billede, jeg arvede og ved siden af er resultatet af mine anstrengelser.

Gammelkendt princip – håndkolorering

Princippet, jeg anvender, er et gammelkendt princip. Mange gamle billeder er "håndkolorerede", det er i princippet det, jeg gør i det følgende, blot bruger jeg et billedbehandlingsprogram til farvelægningen, i stedet for en pensel og vandfarve.

Adobe Photoshop Element

Jeg tager udgangspunkt i et købeprogram, som hedder Adobe Photoshop Element. Det er et program, som kan

købes til under 800 kr., og det er alle pengene værd. Man kan finde mange gratis programmer på nettet, og nogle af dem kan muligvis løse den samme opgave. Jeg har den filosofi, at hvis jeg har råd til at købe et dyrt kamera og få fremkaldt for endnu flere penge billeder, så er det tosset at nøjes med et halvdårligt program til billedbehandling. Ydermere findes der masser af kurser både på nettet og i hefter og bøger, som fortæller om, hvordan man får mere ud af programmet Photoshop Element.

Lær det grunddigt

Det vigtigste efter min opfattelse er at få fat i ét program og så lære, hvad dét kan. Ikke kun nøjes med at finde ud af "overleve" med programmet, men virkelig blive så god til at bruge programmet, at det også kan "hjælpe" dig i det daglige. Dette gælder ikke kun for billedbehandlingsprogrammer, men også slægtsforskerprogram-

Figur 1. Her er det oprindelige billede, som tidens tand har ødelagt mere eller mindre.

mer og alle andre programmer på din computer.

Mine "original-billeder"

Det var så indledningen, lad os komme til arbejdet.

Alle mine familie billeder er scannet i en opløsning, så de fylder ca. 20 MB, derefter er de gemt i formatet TIF uden komprimering. Dvs. at jeg beholder så mange af informationerne om billederne i det scannede resultat som muligt.

Indlæs billedet i Photoshop Element

Det første, jeg foretager mig, er at indlæse billedet i Element. Dernæst gemmer jeg en kopi af billedet, hvis jeg herefter "klokker i det", kan jeg altid starte forfra igen.

Til sort/hvid

Den første opgave er at lave billedet om til stort/hvid. Det gøres ved at gå

Figur 2. Her er så resultatet af nogle timers arbejde.

op i menuen og vælge **Enhance – Adjust Color – Remove Color [Shift + Control + U]**, teksten i fir-kantparentesen er genvejstasten. Genvejstasterne vil jeg forsøge at medtage, når de findes. Når billedet nu er blevet sort/hvid, gemmer jeg billedet igen, denne gang tilføjer jeg bogstaverne SH til filnavnet. Når man konverterer et farvebillede til sort/hvid, kommer det til at mangle kontrast, det klarer du med første step. Husk gem din fil som en PSD-fil, mens du arbejder på den, derved gemmer du alle informationerne, så det bliver lettere at ændre noget senere.

Histogram – lys og kontrast

Nu går du op i menuen og vælger **Enhance – Adjust Lightning – Levels [Control + L]**. Derved fremkommer en dialogboks med et histogram, som viser, hvorledes lyset er fordelt, helt ude til højre er hvidt, men der er ikke noget, der er helt hvidt i billedet. Du flytter derfor den hvide trekant til **228**, den sorte farve mangler også til venstre, så her flytter du trekanten til **38**. Nu skal de tilføres lidt kontrast, derfor flyttes den midterste trekant mod venstre til værdien **0,85**. Derpå klikker du på **[OK]**. Se figur 3. Tryk nu **[Control + s]** for at gemme det sort/hvide billede.

Tryk på **[Control + Shift + s]**, derved bliver du bedt om at indtaste et nyt filnavn, nu sletter du SH og indtaster Color i stedet. Nu starter du nemlig på at farvelægges billedet.

Billedet skal farvelægges – arbejdet med lag

Den første farve, du skal tilføre billedet, er hudfarven. Det gør du ved at oprette et **Levels Adjustment Layer**.

Metoden, som jeg anvender her, består i, at der oprettes nogle lag (layers), disse lag tildeles en farve et efter et. Lagene er principielt ugennemsigtige, på forsiden af laget kan du se, hvilken farve laget har fået. Efter tildelingen af farven vender du bagsiden af laget opad, bagsiden er sort/hvid,

når du derpå maler med hvid farve på den sort/hvide overflade, bliver du i stand til at kikke igennem laget og derpå se farven af laget igen, der hvor du har malet.

Trin for trin

Hvis du ikke helt forstod, hvad jeg forklarede om metoden, så prøv at fortsætte med ”kogebogen” herefter, altså lad os se, hvordan det gøres.

1. Ude i højre side er en bjælke, der hedder **Layers**, under bjælken findes en knap, som viser en cirkel, hvor halvdelen er sort og den anden halvdel er hvid, når du fører musen hen over knapperne, står der **[Create Adjustment Layer]**, klik på knappen og vælg **Levels...**, derved fremkommer en dialogboks med et histogram.

2. Oppe for oven over histogrammet finder du en **”drop-down-menu”**, der står **RGB** i feltet, nu ruller du menuen ud og vælger **Red**. Det gør dig nu i stand til at tilføje rødt eller cyan til dit sort/hvide billede – den røde farve fremkommer, hvis du trækker den midterste trekant mod venstre og cyan, hvis du trækker den mod højre. Da du ønsker at få rød farve frem, trækker du den mod venstre til **1.96**. Dernæst vælger du **Blue** fra ”drop-down-menuen”, denne gang bevæger du den midterste trekant mod højre for at fjerne blå og tilføje gult, du flytter den ca. lige så langt, som du gjorde med den røde og slutter på værdien **0.52**, derpå afslutter du med at klikke på **[OK]**. Se figur 4.

3. Du skal bruge et ekstra lag med

Figur 3. Efter at billedet er blevet konverteret til sort/hvid, skal det hvide og sorte samt kontrasten justeres.

hudfarven, derfor højreklikker du nu ude til højre, i det felt der hedder **Levels 1**. Derved fremkommer menuen, som er vist på figur 5. Du vælger **Duplicate Layer....** I vinduet, der kommer frem, foreslås det, at laget skal hedde **Levels 1 copy**, den tekst erstatter du med **Ansigt hårkant** og afslutter med **[OK]**.

4. Derpå højreklikker du igen på **Levels 1**, denne gang vælger du **Rename Layer...**, i dialogboksen, der fremkommer, indtaster du **Ansigt** i stedet for **Levels 1**, som står i feltet. Du skal ikke bekymre dig om den farve, som billedet har fået i laget, der hedder **Ansigt hårkant**. Du kan ude til venstre i vinduet med lagene se et billede af et øje, dette øje klikker du på, hvorefter du igen kan se den ansigtsfarve, du valgte til det første lag. Du har nu slukket laget ”Ansigt hårkant”, det skal det være, indtil du får brug for det. Inden du fortsætter skal du sikre dig, at laget Ansigt er det aktive. Firkanten i laglisten skal være hvid på dette tidspunkt.

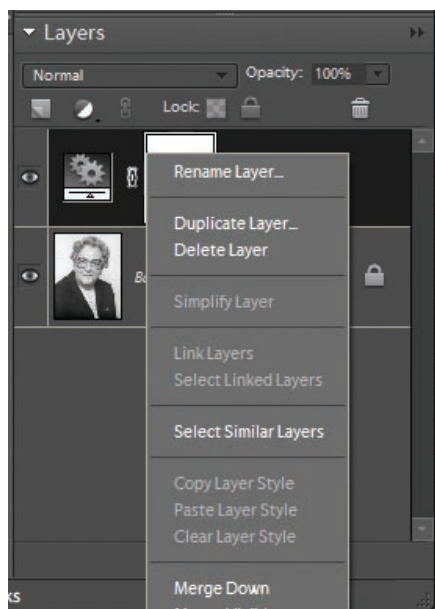
5. Nu skal du have inverteret laget, populært sagt vendt bagsiden af laget opad. Det gør du ved at taste **[Control + i]**. Bemærk at hudfarven nu forsvandt og feltet i laglisten skifter til sort. Du kan herefter trykke på **[d]**, det er for at være sikker på, at forgrundsfarven og baggrundsfarven er i standardposition, og at de er sat til hvid og sort, se figur 6. Derpå taster du **[b]** for at vælge **Brush tool** (Malerpensel), gå op til venstre og vælg en pensel med ”blød kant” f.eks. med størrelsen **65**. Sæt **Opacity** til **100 %**. Bemærk, hver gang du trykker på **[b]**, skifter billedet, som er markeret på figur 6, **[b]** skifter mellem 3 tilstande, den du skal anvende, er den almindelige pensel. Derpå giver du dig til at male ansigtet omhyggeligt, men kun på hudområderne. Husk at undgå at male læber, øjne, briller, hår og tøj. Hvis du ryster på hånden og tegner et sted, du ikke ville have gjort, taster du **[x]**, derved kommer den sorte farve i forgrunden. Derpå kan du male det, som blev malet forkert, når du derpå igen taster **[x]**, kan du fortsætte med

Figur 4. I dialogboksen med Levels vælger du farven, du vil arbejde med i drop-down-menuen, der hedder Channel: Derpå flytter du den midterste skyder, indtil du har den ønskede farve på den del af billedet, du arbejder med.

at male på huden med ansigtsfarven. Kommer du ind på brillestellet, kan du, når du har tastet [x], vælge en pensel på f.eks. 13 til at fjerne hudfarven med og derpå vælge 65 igen, når du fortsætter med hudfarven. Hvis du har svært ved at male detaljerne, kan du zoome ind ved at taste [Control + +] og zoome ud igen ved at taste [Control + -].

6. For nu at tilføje farven på læber-

Figur 5. Lokalmenuen anvender du til at give lagene nogle navne, således at du kan finde rundt i dem. Desuden anvendes den til at fremstille en kopi af ansigtslaget.

ne skal du igen vælge **Create Adjustment layer** og igen **Levels**. Nu skal du vælge farven **Green** fra drop-down-menuen, nu flytter du den midterste skyder mod højre til værdien 0,40. Derpå vælger du **Blue** og flytter den midterste skyder mod højre til 0,40 for at tilføje gult. Til sidst vælger du **Red** og trækker midterskyderen til venstre til 2,46. Du skal nu have den farve på læberne du ønsker, alle andre farver på dit billede er uden betydning. Hvis du vil gøre farven på læberne enten lysere eller mørkere uden at ændre på nuancen, kan du vælge **RGB** i drop-down-menuen. Derpå flytter du den midterste skyder indtil det passer dig, jeg har i dette tilfælde flyttet RGB til værdien 0,5. Herefter gentager du punkt 5 herover, men denne gang vælger du en pensel på omkring 15 pixels. Du maler nu indtil, du har læberne til at stå flot.

7. Nu gentager du funktionerne fra punkt 5 med en grønbrun farve til øjnene, en brun farve til brillerne og endelig en blå farve til jakken.

8. Nu skal du igen have tændt laget, der hedder **Ansigt hårkant**. Layer skal igen inverteres med [Control + i]. Når du derpå vælger pensel, sætter du **Opacity** til 30%, derpå maler du på blusen der, hvor man skal kunne se huden gennem hullerne i blusen, dernæst maler du langs hårkanten, der hvor håret og ansigtet mødes, du benytter igen [x] og går frem og tilbage, indtil du har et passende resultat ved hårgården.

Du kan til enhver tid gå tilbage til lagene og rette farvetoner, eller du kan rette på de arealer, der er malet. Du klikker blot på det lag, der skal arbejdes på, således at det bliver fremhævet i listen med lag. Ændring af farver gør du ved at gå op i menuen og vælge **Layer – Change Layer Content – Levels**, derved fremkommer det histogram, som du arbejdede med, da du indstillede farverne, her kan du så finjustere, hvis der er behov for det.

Figur 6. I nederste venstre hjørne finder du ikonet, som fortæller, hvilken farve der er forgrunds- og baggrundsfarve. Når du skal male farver frem på inverterede lag, skal den hvide være forgrundsfarve og den sorte skal være baggrundsfarve. Maler du forkert, skal den sorte være forgrundsfarve, hvorefter du kan "dække" forgrundsfarven til igen. Du vender rækkefølgen ved at taste [x]. Øverste i værktøjslinjen ser du ikonen, som fortæller, at det er en almindelig pensel, der er valgt. Viser der andre "billeder" på dette sted, skal du taste [b], indtil du igen ser et billede af en pensel på dette sted.

Tryk nu på [Control + s] for at gemme dit arbejde.

Hvis du nu ønsker at have et normalt JPG/TIF-billede til brug i din slægtsbog, skal du nu gå op i menuen **Layer – Flatten Image**. Derved forsvinder alle lagene og du kan derpå gemme billedet i det format, du måtte ønske.

Husk at printe

Det var så et beskedent forsøg på at lære dig at farvelægge dine gamle billeder.

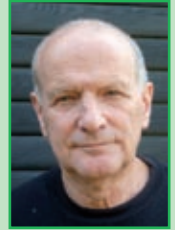
Læg mærke til at du ofte skal prøve at printe billedet, inden du ved om de farver, du har valgt, er korrekte. Husk hvis du har gemt billedet som en PSD-fil, kan du senere gå ind i filen og tilpasse farven efter dit print. Der er ikke ret mange skærme, som viser samme resultat som et print.

God fornøjelse.

Har du endnu vores nye hjemmeside til gode?
Så klik ind på www.slaegtogdata.dk

Du logger dig på med medlemsnummer som brugernavn
og dit postnummer som kodeord første gang

Fremstil og udgiv din egen slægtsbog

Jørgen Green
Lugna Gatan 52
S 21159 Malmø
jorgen_green@mac.com

Fremstillingen af en slægtsbog med udvalgte billeder og dokumenter gør din slægtsforskning mere interessant end blot en liste over navne og datoer. En slægtsbog er en god måde at dele dine oplysninger med andre slægtninge. En slægtsbog er også pædagogisk en god ting, når du taler med andre og ikke mindst børn om slægtens historie... Og den er en fin gave til alle slægtninge.

Med Internet er det blevet meget nemmere at finde datoerne for hvor og hvornår, dine ældre slægtninge er født, blevet konfirmeret, gift og begravet. Men det store og mest spændende arbejde er at beskrive de pågældende personers liv i tekst og billeder.

Hvis du ønsker at udgive én eller flere eksemplarer af din slægtsbog i en mere professionel udgave, så findes der en række firmaer som tilbyder, at man via Internet kan fremstille fotobøger og få dem trykt.

Gratis program

Fremstillingen sker ved hjælp af et program med forskellige skabeloner, som man gratis kan hente ned på sin computer.

Man kan ved brug af programmet designe sin helt personlige slægtsbog.

Krav til programmet

Forskellen på en slægtsbog og en fotobog er, at det i slægtsbogen er teksten, som er det vigtige, og at billederne skal understøtte beretningen og gøre den mere levende.

I en fotobog er det som regel billederne, der er det vigtigste. Slægtsbogen indeholder også mere tekst og færre billeder end fotobogen.

Det er derfor vigtigt, at program-

met rummer gode muligheder for at opsætte, skrive og redigere tekst.

Programmerne

Ingen af firmaerne tilbyder særlige programmer til fremstilling af slægtsbøger. Men nogle af firmaernes programmer giver så mange muligheder for at fremstille egne skabeloner til tekst og billeder, at man kan bruge firmaets program til fotobøger til også at fremstille slægtsbøger af god kvalitet til en rimelig pris.

Du kan også udarbejde din slægtsbog ved brug af edb-programmer, som f.eks. InDesign, QuarkXpress og indsende bogen, som en PDF-fil til firmaerne for at få den trykt. Vejledning findes på firmaernes hjemmeside; men dels koster disse programmer en del, og dels vil det tage tid at lære at bruge

programmerne. Så det er nemmere og betydeligt hurtigere at gå ind på firmaernes hjemmeside og hente det program, som firmaet tilbyder.

Efter en gennemgang af de forskellige firmaer, som tilbyder fremstilling af fotobøger, har jeg fundet frem til to firmaer, hvis programmer er særligt egnet til at fremstille slægtsbøger: Blurb og MyPhotobook.

Det skal understreges, at jeg ikke har nogen økonomisk forbindelse med eller interesse i de to nævnte firmaer, så bedømmelsen og udvælgelsen er alene sket på baggrund af en praktisk gennemgang og test af de forskellige programmer, som findes på markedet.

Forberedelse af slægtsbogen

En slægtsbog kan tage udgangspunkt i dig selv med en beskrivelse af dine

Mødet mellem en fransk huguenotfamilie og en dansk bondefamilie

Om slægterne Dupont & Frydendahl m.fl.

Redigeret af Elsebet Frydendal Pedersen.

Forlaget Grifo

Eksempel på en slægtsbog fremstillet ved brug af programmet fra Blurb

forældre, bedsteforældre, oldeforældre osv.

Eller den kan tage udgangspunkt i en bestemt person i din slægt og vedkommendes efterkommere og frem til dig selv, din evt. ægtefælle og børn.

Slægtsbogen kan også handle om én bestemt person i din slægt. Men uanset, hvem slægtsbogen skal handle om, så er processen den samme.

1. Start med at beslutte, hvilke personer din slægtsbog skal omfatte, og hvor mange sider der ca. skal være i bogen.

2. Gå videre med at indsamle og nedskrive oplysninger om den eller de personer, som skal med i slægtsbogen.

3. Skriv oplysningerne ind i et tekstbehandlingsprogram eller et slægtsforskerprogram.

4. Redigér din tekst, så tekstmængden svarer nogenlunde til det, som du vil have med i slægtsbogen.

5. Gå på opdagelse efter billeder af personer, begivenheder, dokumenter m.m. som kan bruges til at illustrere slægtens historie. Hellere færre, men gode billeder end mange og dårlige billeder.

6. Skan billeder og dokumenter eller hent billederne ind på din computer fra dit digital-kamera til en mappe, som du f.eks. kalder: »**BILLEDER – SLÆGTSBOG**«. Opret en undermappe med hver persons navn.

NB. Alle billeder skal være skannet som JPG-filer i 300 dpi.

7. Udvalg de bedste fotos og dokumenter, som du har af dine familiedlemmer. Placer de billeder, som du skal bruge i slægtsbogen, i en særlig mappe, så du nemt kan hente billederne ind i din slægtsbog.

8. Vær ikke bange for at lade et enkelt godt billede fylde en hel side, og at begrænse teksten til få, men vigtige oplysninger om den pågældende.

Valg af skriffter

Computeren giver dig langt flere muligheder for at give dine tekster og bøger et mere professionelt og læsevenligt udseende. Men de mange muligheder for at vælge forskellige skrif-

ter, gør det også vanskeligt at vælge den rigtige skrift.

Skriffter kan sædvanligvis inddeles i to hovedgrupper: serif og sans serif. Afrundinger i slutningen af bogstavets strøg kaldes »serifs« (se billede). Hvis en skrift ikke har disse, kaldes den »sans serif«, fordi »sans« betyder »uden« på fransk.

Serif-skriffter er mere let-læselige. Denne artikel er skrevet med en serifskrift (Times).

Sans serif-skriffter er lette at genkende i små, korte stykker tekst. Derfor bruges de ofte i en overskrift på en side eller på skilte. En hel side skrevet i sans serif kan måske i starten virke lettere at læse, men over flere sider er den det ikke.

Dette afsnit er skrevet med en sans serif-skrift (Helvetica).

Eksempler på serif-skriffter

Baskerville
Century
Garamond
Palatino
Times

Eksempler på sans serif-skriffter

Arial
Formata
Futura
Helvetica
Verdana

Bemærk, at selv om alle skriffter er 12 punkt-skriffter, så ser de forskellige ud i størrelse. Der kan også være forskel på, hvor mange bogstaver, der kan være på en linje.

Skriftstørrelsen i »brødteksten« bør ikke være mindre end 10 pkt. Dette er

skrevet med en 10-punkts skrift (Times). Brødteksten er teksten i artiklen uden overskrifter. Det var den tekst, som fyldte mest og nemmest at sætte, og det var det, som gav sætteren/typografen penge til brød på bordet. Heraf navnet.

Pas på ikke at vælge alt for eksotiske skriffter. Det ser måske smart ud, men i længden fungerer det ikke (med mindre, du har erfaring med grafisk design!).

Aristocral
BERTRAM
Handwriting – Dakota
HERCULANUM

Hovedbudskabet er: Vær dristig, men kritisk, når du eksperimenterer med forskellige skriffter.

Vær konsekvent i dit valg af skrifttype.

Hvis du har tænkt dig at bruge mere end én skrifttype:

- Brug serif-skrift til brødteksten.
- Brug aldrig to serif-skriffter på samme side.
- Brug aldrig mere end to skrifttyper på en side.

Brug af programmerne

I princippet fungerer begge firmaers programmer på samme måde. Begge programmer kan anvendes med Windows og Mac.

Der findes en masse skabeloner, som du kan ændre og herved skabe dine egne skabeloner. Du kan også vælge forskellige baggrundsfarver og baggrundsillustrationer, som du hele tiden kan ændre på uden at skulle begynde forfra. Og du kan slette og tilføje sider og billeder efterhånden,

Skema: Sammenligning af de to firmaers fotobøger m.m.

Oversigt	Antal sider	Papirformat	Indbinding	Levering	Mængderabat	Priseksempel
MyPhotobook	250	7 forskellige:	Hardcover,	8-10 dage 14,8x10,5 cm 20,4 x 15 cm 18,5 x 18,5 cm 20,4 x 27 cm 30 x29,4 cm 40 x 29,4 cm	3-5 % ¹ Softcover Ringbind Hæftebinding Læderomslag Lærredstryg Lærred	568 kr. ² Standard ca. 50 kr.
Blurb	450	5 forskellige:	Hardcover med tryk på 18 x 18 cm 15 x 20 cm 20 x 25 cm 33 x 28 cm 30 x 30 cm	9-15 dage smudsomslag og flaps Hardcover med tryk på omslag Softcover med tryk på omslag	10-15 % ³ Standard ca. 50 kr.	400 kr. ⁴

1 Hvis du bestiller flere end 5 bøger.

2 Pris udregnet på bog 84 sider, 20,4 x 27 cm, hardcover omslag med tryk. Prisen er inkl. moms og standardforsendelse.

3 10-15 %, hvis du bestiller flere end 10 bøger.

4 Pris udregnet på bog 80 sider, 21 x 25 cm, hardcover + image wrap (billede på omslag). Prisen er inkl. moms og standardforsendelse.

som bogen udvikler sig. Du kan også lave nye udgaver af slægtsbogen uden at starte helt forfra.

Du kan gøre din slægtsbog færdig på skærmen og udskrive den på din printer, inden du bestemmer dig for at bestille bogen. Først, når du er helt færdig med bogen og indsender den til firmaet, skal du betale.

Blurb giver mulighed for at kopiere og indsætte tekst fra et tekstbehandlingsprogram som f.eks. Word.

MyPhotoBook giver også mulighed for redigering af tekst, men teksten skal skrives ind i programmet. Der er ingen mulighed for på nuværende tidspunkt at kopiere og indsætte tekst fra et tekstbehandlingsprogram.

Valg af firma

Når du har indsamlet dine fotos og har gjort din tekst klar, så er tiden inde til, at du skal vælge hvilket firma, der skal trykke din slægtsbog (se ovenstående skema). Bogen fra *MyPhotoBook* er en lille smule større og har 4 sider mere end bogen fra *Blurb*.

Indbinding

Med hardcover menes et stift bind. Softcover er en blød, stabil indbinding, men væsentligt tykkere end siderne i bogen. Ved hæftebinding sættes dobbeltsiderne sammen i midten med hæfteklammer (kan ikke anbefales til slægtsbøger). Vær opmærksom på, at hvis du vælger hardcover +

dust cover (smudsomslag) med flapper hos *Blurb*, så får du kun tryk på smudsomslaget og flapper og ikke på bogens omslag, som er ensfarvet efter dit eget valg. Vil du have tryk på omslaget, skal du vælge hardcover + image wrap.

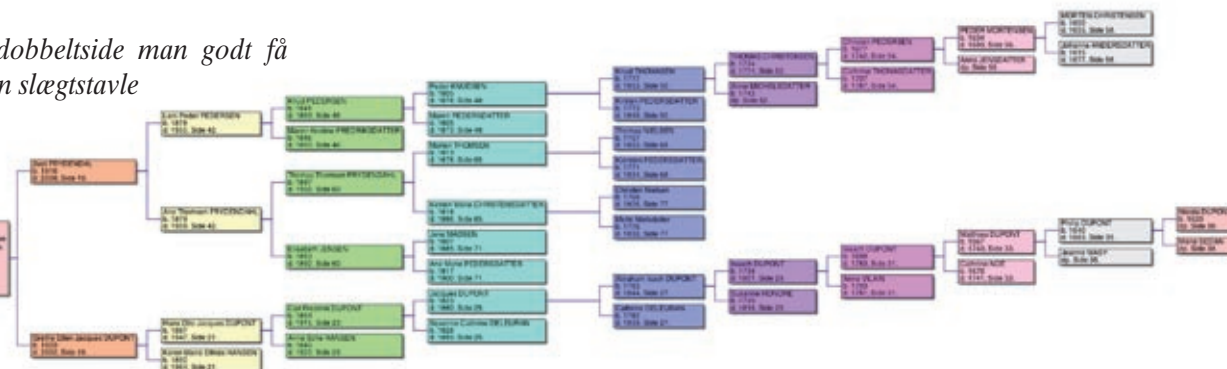
Levering

MyPhotoBook: standardforsendelse: 8-10 hverdage, ca. 50 kr. Premiumforsendelse: 6-8 hverdage inkl. forsikring, forsendelsesbekræftelse og trackingnummer, pris 94 kr.

Blurb: standardforsendelse: 9-15 arbejdsdage, ca. 50 kr.

Priority: 3-5 arbejdsdage, forsendelsesbekræftelse, trackingnummer, ca. 162 kr. Express: 1-3 arbejdsdage,

Over en dobbeltside man godt få plads til sin slægtsstavle

forsendelsesbekræftelse, tracking-nummer, ca. 222 kr.

Bestilling og salg af din bog gennem Blurb

Blurb tilbyder også, at du kan sælge din bog gennem firmaet og evt. tillægge dig selv en fortjeneste. Så slipper du selv for arbejdet med at modtage bestillinger og forsendelse. Du kan, når din slægtsbog er færdig, sende linket til bogen til dine slægtninge, så kan dine slægtninge og andre gå ind og se udvalgte sider af eller hele bogen og bestille den og få den leveret over det meste af verden. Du vælger selv hvilke sider, de skal se.

Mængderabat

Blurb tilbyder mængderabat på 10-15 %, hvis du bestiller flere end 10 bøger på én gang.

MyPhotoBook tilbyder mængderabat fra 3-5 %, hvis du bestiller 5 eller flere bøger. Men start med kun at bestille én bog, så du kan nå at rette evt. fejl, før du bestiller flere.

Selv om du nu er færdig med din slægtsbog, så kan du senere gå ind og redigere bogen og evt. udvide den med flere sider og flere slægtninge, uden at du skal starte helt forfra.

Bøgerne bliver trykt i henholdsvis Holland (*Blurb*) og Tyskland (*MyPhotoBook*).

Firmaernes hjemmesider

www.myphotobook.dk

www.blurb.com

Her kan du finde flere oplysninger om firmaets produkter og en række vejledninger samt svar på spørgsmål fra kunder.

På www.blurb.com kan du på neden-

stående links finde en række slægtsbøger, som er udarbejdet ved brug af *Blurbs* program. Her vil du også kunne se nogle prøvesider af bøgerne og blive inspireret til at udarbejde dit eget design og dine egne skabeloner til din helt personlige slægtsbog.

- www.blurb.com/books/352996
- www.blurb.com/books/1289450
- www.blurb.com/books/304702
- www.blurb.com/books/1041113
- www.blurb.com/books/160283
- www.blurb.com/books/177942
- www.blurb.com/books/1096463
- www.blurb.com/books/1259715
- www.blurb.com/books/568483
- www.blurb.com/books/1454663

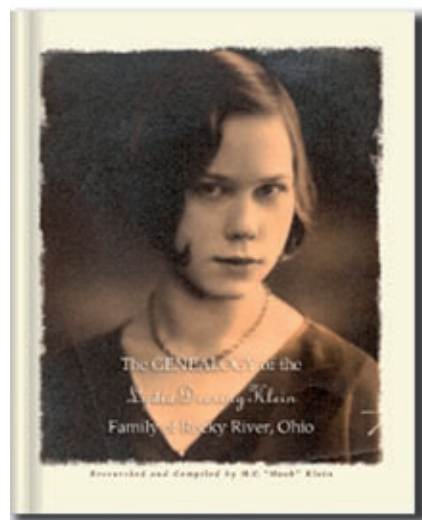
Selv om de alle er slægtsbøger, så bemærk, hvor forskellige bøgerne er i format og udformning.

Der findes flere eksempler på slægtsbøger på *Blurbs* hjemmeside. Skriv »genealogy« i søgefeltet »Search *Blurb*«, så vil du både kunne se en række eksempler på slægtsbøger og en række indlæg, spørgsmål og svar (på engelsk) fra andre, som har udarbejdet eller ønsker at udarbejde slægtsbøger.

Også på *MyPhotoBooks* hjemmeside kan du se nogle eksempler på fotobøger fremstillet ved brug af firmaets program. Ingen særlige slægtsbøger.

- www.myphotobook.dk/Fotobog/Exemplar/

Når du har valgt firma, så hent programmet ned på din computer fra firmaets hjemmeside. Skrivningen og redigeringen sker herefter på din computer. Du behøver således ikke at være opkoblet til Internet, når du skriver og redigerer din slægtsbog.

Så længe du ikke har indsendt bogen, så kan du skifte firma, men så skal du starte forfra med at indsætte tekst og billeder i det andet firmas program. Så det er vigtigt, at vurdere de forskellige firmaers programmer og tilbud, inden du går i gang med at redigere din slægtsbog.

Du skal også være opmærksom på, at når du har indsendt din slægtsbog til trykning, så kan du ikke flytte din bog til et andet firma, da firmaet har copyright (eneret) på det program, som du har anvendt. Det er dog stadigvæk dig, som har copyright til bogen, og da du har det hele på din computer, kan du nemt flytte din tekst og billeder over i et andet firmas program.

Andre muligheder

Skal du trykke 20 eller flere eksemplarer af den samme slægtsbog på én gang, så bør du i stedet overveje et »Print-on-Demand«-trykkeri.

Hvis du skal trykke flere end 300 eksemplarer af slægtsbogen, så gå til et professionelt bogtrykkeri. Indhent altid tilbud fra mindst to trykkerier.

HAR DU ENDNU VORES NYE HJEMMESIDE TIL GODE?
SÅ KLIK IND PÅ WWW.SLAEGTOGDATA.DK
DU LOGGER DIG PÅ MED MEDLEMSNUMMER SOM BRUGERNAVN
OG DIT POSTNUMMER SOM KODEORD FØRSTE GANG

Lav en anetavle

Af Elisabeth Borries

Søjlegården 115, 2670 Greve

Tlf. 75 54 14 85

e.borries@youmail.dk

www.elisabethborries.dk

Hvad gør vi med alle vores majsommeligt indsamlede data?

Min far var slægtsforsker. Han døde i midten af 50'erne, og da min mor nogle år senere fulgte efter, blev det pålagt mine søskende og mig at rydde op i barndomshjemmet. Jeg var først i 30'erne, og der var mange andre ting i mit liv, der optog mere end at rydde op i min fars ting. Men ryddet op blev der – også i den grad.

Min far har muligvis i en mørk stund forudset sine efterkommeres hærgen, så få år før sin død fik han i 1954 udgivet en stamtavle over sin slægt. Den blev os søskende højtideligt overrakt med en dedikation fra forfatteren: "Kærlig hilsen Far". Jeg bladede lidt i den, fandt mit eget og mine søskendes navne. Det var da meget sjovt at se sit navn på tryk, men resten interesserede mig ikke særligt, og bogen blev stillet ind i reolen, hvor den stod og samlede støv i de næste 40 år.

Ukendt farmor

Da jeg blev pensioneret, besluttede jeg en dag at se lidt nærmere på fars bog og begyndte at læse. Bogen var opbygget som en stamtavle med tilføjelser af dels egne erindringer og dels oplysninger indhentet hos fjerne slægtninge. Det viste sig, at vores slægt stammede fra en bryggerfamilie på Nørregade i København. Slægten omfattede især læger, men også landmænd og håndværkere. Bogen holdt sig til en ren mandlig slægtslinje, hvor sidegrene var udeladt. Kvinderne omtaltes kun som deres mænds hustruer og som mødre til en børneflokk. Der var ingen personlige bemærkninger om dem. Min farmor døde længe før, jeg blev født, og jeg blev lidt nysgerrig. Hvem var hun, og hvor kom hun

fra? Hos en niece fandt jeg i en kasse i kælderen en stamtavle over min farmors slægt: "Slægten Bang på sværd-siden" hed den. Det var en meget fin slægt, viste det sig, der var endnu flere læger og tilmed en etatsråd, samt disses usynlige hustruer. Slægten kunne føres helt tilbage til sidst i 1400-tallet. Det var da spændende!

Anevæggen

For at vække mine børns interesse for deres rødder tegnede jeg alt, hvad jeg havde fundet frem til, op på ternet papir og forsøgte at gøre dem interesserede i min fars bog. Deres interesse for deres ukendte bedstefars bog om døde mennesker var behersket, og et barnebarn spurgte: "Hvad har alt det

med mig at gøre?". Jeg hentede de gamle albums frem og begyndte at forklare, men min datter sagde: "Hvem er alle disse mennesker? Hvis du ved det, så skriv navn på, for når du er væk, så er der ingen der ved det, og så ryger det hele ud".

Jeg flåede familiebilderne ud af de smuldrende albums, købte en stak billige ens rammer og lavede en anevæg. Her var familierne ophængt over hinanden, generation for generation. Nederst var så mine forældre, under dem mine søskende og jeg, og nederunder mine børn og deres ægtefæller. Allernederst kom så de nyeste billeder af børnebørn og oldebørn. Det, syntes de til gengæld, var vildt interessant, og de sad jævnlige og spurgte, om

Her ses en del af anevæggen

jeg vidste noget om disse mennesker. Pludselig var det ikke bare døde mennesker, de havde et ansigt og måske en historie at fortælle.

Mormor fra Esbjerg

Jeg følte, at jeg måtte gribe sagen lidt mere professionelt an og meldte mig til et slægtsforskerkursus. Da min mormor 30 år tidligere døde, havde jeg oplyst til myndighederne, at mormor var født og opvokset i Odense, hvor hendes bror stadig boede. Til min overraskelse fik jeg kort efter den besked, at min mormor altså var født i Esbjerg. Jeg havde aldrig hørt noget om Esbjerg, så nu blev mit projekt på det dyre kursus: "Find Mormor og hendes sønderjyske familie".

Det har jeg efterfølgende fået mange år til at gå med, og de mange plastmapper fra Tiger-forretningen, fyldt med print af folketællinger fra ddd.dda.dk og fra www.familysearch.org samt egne notater, kræver efterhånden mere og mere hyldeplads. I min slægtsforskerforening snakkes der ofte om, hvad der skal ske med de indsamlede data, når vi ikke er her mere. Endnu en grund til at det er vigtigt at bevare, hvad vi har samlet, er, at min generation har nogle fordele som de efterfølgende generationer ikke vil have, hvorfor kun et fåtal vil kunne rekonstruere det, som forsvinder. Nutidens unge lærer ikke i skolen at læse håndskrift. Hvordan skal de på www.arkivalieronline.dk kunne læse kirkebøger fra 1700-1800-tallet? Det er vi nok den sidste generation, der kan.

Anetavlen

Slægtsforskerkursuset omfattede arkivbesøg, og på Landsarkivet i Viborg fik jeg øje på en anetavle, ikke de her kedelige ark, som vi plejede at udfylde med diverse data, men en rigtig fin tavle med et stort egetræ med små skjolde til navne og data. Den blev indrammet og hængt op og vakte stor interesse hos de unge. Jeg har efterhånden lavet 10-12 stykker og givet som gave til familiemedlemmer. Nutidens unge kan bedre forholde sig til billeder og grafiske opstillinger, end

til at sidde og blade i gulnede bøger og løse notater. Og vil vi undgå, at al vor flid havner i en kasse på loftet eller i en container, så må vi finde en form, som moderne mennesker kan forholde sig til. Jeg vil derfor gerne fortælle om mine erfaringer med, hvordan man bedst laver en sådan.

Hvordan får man fat i tavlen?

Den kan kun købes i Viborg, men hvis man sender en mail til mailbox@lav.sa.dk så kommer den med posten i løbet af et par dage, vedlagt en faktura på 80 kr. + porto.

Hvilken papirkvalitet er bedst til skjoldene?

Papiret skal have en vis tykkelse, og jeg har brugt en kvalitet ved navn CANSON, som fungerer fint i printeren. Vær opmærksom på at vende papiret rigtigt, da det er vafflet på bagsiden. Man skal bruge 3 stk. A4 ark. På tavlen er plads til 5 generationer, dvs. 63 skjolde + et midterskjold med familiens navn. Her udover angives vielsesåret på små hvide bånd, men hertil har jeg brugt almindeligt printerpapir.

Hvilken skrifttype er bedst?

Jeg har prøvet med gotiske bogstaver

i stil med dem, der ses øverst på tavlen. Det ser flot ud, men er ikke så let læseligt i str. 12. Så prøvede jeg med Arial, men det ser ret kedeligt ud. Jeg valgte endelig at bruge "Monotype Corsiva", i str. 12. Det er en pæn, let læselig og ikke for bred skrifttype.

Hvad skal med på skjoldene?

På probandens skjold på selve træstammen er der plads til 8 linjer, på de andre skjolde kun 6-7 linjer. På probandens skjold er i højden plads til navn, fødselsdato, dødsdato, vielsesdato og ægtefællens navn. På de resterende 62 skjolde er der 4 linjer til navne og 2 til fødselsdato og dødsdato. På de seneste tavler er jeg begyndt at skrive erhverv på første linje. Det er lidt sjovt at se hvordan samme erhverv går igen i slægten gennem flere generationer. På den begrænsede plads kan det være svært at få plads til lange navne. "Jensdatter" går lige, "Andersdatter" er for langt, her må navnet deles i Anders datter. Lav først et print på almindeligt papir for at se, om alt ligger inden for de angivne mål, og for at kontrollere navne og datoer.

Hvordan laves skjoldene?

På et A4 ark kan være 4 skjolde ved

Anetavlen med skjoldene

siden af hinanden. På et kursus fik jeg for år tilbage udleveret en plade med udstansede EDB-symboler. En lignende kan fås hos de fleste bog- eller papirhandlere. Et par af disse symboler passer fint til skjoldenes omrids, men man kan naturligvis også lave et lille skjold af karton, og så tegne udenom med en blød blyant nr. 2. Probandens skjold og de næste 14 skjolde laves 25 mm brede. De 2 øverste generationer, dvs. de resterende 32 skjolde er smallere, og her er der kun plads til 20 mm i bredden. Jeg har lavet alle mine skjolde 20 mm fordi jeg syntes at det var lettere og så pænere ud. Men de smalle skjolde kan som ovenfor nævnt give problemer. Når jeg klipper skjoldene ud, klipper jeg udenom blyantstregen, så skjoldene står lidt i relief.

Hvordan klæbes skjoldene på?

Brug aldrig lim eller limstift. Det gri-

ser, og det er svært at få skjoldene af, hvis man senere skal rette noget. Hos fotohandleren køber man en æske med strimler af dobbeltklæbende dimser. Mine hedder Mounting Squares, og der er 500 i en rulle.

Ramme

Størrelsen er 50 x 70 cm. Jeg køber dem hos Bilka eller Føtex og har valgt den type, der har polystyren glas, da jeg synes det er livsfarligt at stå og bakse med rigtigt glas i den størrelse. På bagsiden er der små klemmer, så man ikke skal stå og rode med skrue-trækker for at skille rammen, når man skal rette et eller andet.

Hvis du vil lave anetavlen med endnu flere generationer

Først lavede jeg en anetavle med min fars slægt Borries, dvs. med min far som proband. Derefter lavede jeg en tavle med min mors slægt, med min

mor som proband. Men jeg havde egentlig brug for en tavle med min farmors meget omfattende slægt, Bang. Nu er der jo ikke nogen ide i at gentage navne og data fra min fars tavle, blot med en enkelt generation mere. Jeg lavede derfor en tavle, hvor probandens skjold på træstammen var ekstra stort og valgte min farmors tipoldefar som proband. For at understrege, at anetavlen viste min farmors slægt placerede jeg et bånd over midterskjoldet og et billede på af min farmor ved træets rod. Nederst på probandskjoldet står min farmors navn med fødselsår og dødsår, herunder vielsesdatoen og hendes ægtefælle. Ovenover ses 4 generationers mænd med kun fødsels- og dødsår. Dvs. i alt 12 linjer.

Det er mit håb, at andre kan bruge denne ide til at gøre den yngre generation lidt mere interesserede i deres rødder.

Et filosofisk tankestrejf

Leif Høgh, Kildebuen 4, 2740 Skovlunde, tlf. 44 84 19 16, leif@hogh.dk

Jeg sidder her i en stille aftenstund og filosoferer. I mange år har jeg forsøgt at finde familiens aner, og det er lykkedes i vid udstrækning. Men konstant løber jeg ind i tanker og overvejelser.

Jeg har for eksempel to "svigerfamilier", mine børnebørns, hvori det siges, at der i en gren absolut må være noget SPANSK. Det har altid været kendt i familien, at "med det udseende" må der være spanske rødder.

Så kommer mit problem. Jeg har i begge tilfælde bevist, og det i hen-

hold til både kirkebøger og folketællinger, at forfædrene har heddet Hansen, Nielsen osv.

Og så er det jeg tænker: Fædrene er nævnt i kirkebøger!! Mødrene sjældent!!

I virkeligheden er mødrene sikre, fædrene måske knap så sikre. Vi husker vel alle "Degnens vise". Så hvad er det så lige, vi har gang i!

Borteliminerer vi disse historier, der har fulgt familien i generationer, og fjerner vi derved de myter, der måske gør familien til "noget anderledes"?

Jeg husker, der var en af mine bekendtes familie, "der vistnok kom ud af noget adeligt".

Svend, min ven, startede så på at forske og fandt en præst et par generationer tilbage, der havde fået et "uægte" barn. Det skabte en del kaos, og der var flere i familien, der ikke så hinanden efter den opdagelse.

Hvor vil jeg så hen med alt dette? Jo, nok forsker vi og graver nogle sandheder frem, men er det nu til familiens og dermed de overleverede historiers bedste?

Far med lempe, måske "dræber" vi mere, end vi skaber.

PS: Hvor jeg glæder mig til den dag, vi kan lave "genetisk" forskning, så skulle der vel ikke være tvivl, men det tærer nok på familielegenderne.

**Husk DIS-Danmarks generalforsamling.
Lørdag den 9. april 2011 i Odense**

Kære medlemmer

Her ved årets afslutning kan jeg kun glæde mig over et særdeles aktivt og produktivt 2010 i foreningen DIS-Danmarks historie.

For blot at nævne nogle enkelte ting, der har gjort en forskel:

CPR-nummer-sagen, hvor en lang række kirkebøger blev fjernet fra Arkivalieronline i foråret, på grund af fund af påførte CPR-numre ved nogle indførelser.

DIS-Danmarks bestyrelse reagerede lynhurtigt, vi henvendte os til rigsarkivaren med tilbud om hjælp og fik et møde i stand. Efterfølgende hjalp 150 medlemmer med at gennemse og spotte CPR-numre i kirkebøgerne, et decideret knoklearbejde, som nu er tilendebragt, og kirkebøgerne er igen tilgængelige på AO.

Ihærdige hjælpere fortsætter med

CPR-nummer projekt 2, som omhandler de kirkebøger, der var filmet, men endnu ikke lagt ud på AO i foråret 2010. Projektet bliver forhåbentligt afsluttet i løbet af foråret 2011, og endnu flere kirkebøger vil være tilgængelige på AO.

2010 blev også året, hvor vores nye hjemmeside www.slaegtogdata.dk gik i luften efter at have været undervejs i flere år. Jeg synes, vi er kommet godt i land med en moderne og tidsvarende hjemmeside, der også på længere sigt vil opfylde vores krav og behov.

Udstillingen #dinhistorie i Rundetårn, i samarbejde med Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie, Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger og DIS-Danmark blev en unik udstilling og et tilløbsstykke.

Rundetårn melder om 5.000 flere besøgende i perioden end ellers.

I november så 2 nye lokalforeninger dagens lys, i Aalborg og i Slagelse.

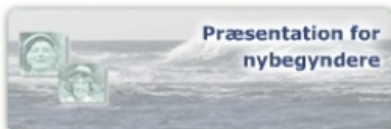
I skrivende stund er vi ved at stable et kildeindtastningsprojekt på benene i samarbejde med Statens Arkiver.

Fælles for alle de ting, jeg har nævnt her, er, at intet af det ville kunne lade sig gøre uden stabil hjælp fra arbejdsomme medlemmer, der bare smøger ærmerne op og går i gang.

Tusind tak for jeres indsats hver især i årets løb.

Med ønsket om en glædelig jul samt et godt og lykkebringende nytår til dig og dine.

*Mange hilsner
Susanne B. Fuglsang
Formand*

Præsentation for
nybegyndere

Lavet i Norden med tanke
på nordisk historie

Den absolut
bedste oversigt

Lav din egen
gårds historie

Utroligt flotte
rapporter

Dit mindealbum
i billeder

Alle behøver brugerstøtte en gang i mellem. Embla Familie og Slægt er udviklet i Norden med dansk hjælp og vejledning

Embla Familie og Slægt

Et dansksproget slægtsprogram og mindealbum

Sælges kun fra www.embla.dk

Hent og prøv gratis demoversion,
som kun er begrænset ved 50 pers.

Nu også
certificeret for ny
Windows 7, også
64-bit

Opdater din

gratis og prøv
forbedringerne i
v8.0.160

Ved nykøb
kun 775,- kr.
CD-rom
tilsendes!

Da slægtsforskerne indtog Rundetårn

Kathrine Tobiasen

Korsagervej 13
8900 Randers
Tlf. 64 64 51 06
tobiasen@dis-danmark.dk

Når man har bevæget sig en del runder op gennem den hvidkalkede sneglegang, der udgør det meste af Christian firtals Rundetårn, kommer man til en åben dør i ydersiden af væggen. Døren er omgivet af skilte og plakater, der tydeligt viser, at her sker noget, og indefra skinner lyset varmt og indbydende: Kom endelig indenfor!

Man lader sig villigt lokke ind og står i et stort lyst rum, som egentlig udgør loftet over Trinitatis kirke. Hvide vægge og gavmildt sollys gennem vinduerne, et smukt og gedigent trægulv at bevæge sig frem over. Det er bibliotekssalen, vi befinder os i, oprindeligt hjemsted for Danmarks første universitetsbibliotek; fra 1657 til 1861 husede rummet Københavns Universitets unikke samling af værker inden for alle de fag, som dengang kunne studeres. Det har været et enestående sted i tidens Danmark, et mekka for alle lærde hoveder. Da pladsen blev for trang, flyttede biblioteket til Fiolstræde, og salen i Rundetårn overgik til skiftende brug, bl.a. som lager for Gyldendals forlag og som depot for Zoologisk Museum.

Udstillingslokale

1987 blev salen sat i stand, og siden har den været brugt til udstillinger – og koncerter, for akustikken er fremragende. I september-oktober 2010 er man nået til udstilling nr. 200. Den har ikke ved første øjekast noget med bøger (og slet ikke konserverede dyr) at gøre. Lokalet er fyldt op med skuffemøbler, i stilarten de fleste af os kender som den, vi levede med i 1950'erne og '60'erne. Ved siden af møblerne hænger lange hvide skilte med tekst. Er vi mon havnet på en møbeludstilling? Næh, når man begiver sig rundt i lokalet, opdager man, at skufferne overalt er trukket ud, og i dem gemmer sig sagens kerne: Ting, bøger, dokumenter og andre genstande, som har det til fælles, at de alle stammer fra 1700-tallet.

Brændevinshat og kristentøj

På et chatols nedklappede bordplade står en irret beholder forsynet med en lang snabel af en tud. Skiltet i nabolaaget afslører, at der er tale om en brændevinshat, ”som sprang frem som et andet guldhorn efter 200 år i jorden”. Den blev fundet under markarbejde på en slægtsgård i Vendsyssel, og den træk-

ker spor tilbage til 1700-tallet, hvor bønderne i enormt omfang selv destillerede brændevin af deres usle korn. Selv om det på det strengeste var forbudt, og afsløring af forbrydelsen medførte store bøder og konfiskering af det dyrebare apparatur.

I en kommodeskuffe ligger fint rødt tøj, en pose forsynet med farvestrålende bånd. Det viser sig at være kristentøj, en pose som børn i en bestemt slægt af skovfogeder og bønder på Sjælland, generation efter generation, blev døbt i. Den var en forløber for dåbskjolen, og måske har stoffet oprindeligt været herskabets aflagte klæder?

Jord fra Alrø

I andre skuffer finder man en lille slidt lommebog, ført af en urmager i Næstved, og en ”Tilforladelig Efterretning om Negotien paa Kysten Guinea”, skrevet af en dansk slavehandler, der mistede sit guld ved et forlis ud for Norges kyst og kun reddede et par papegøjer med sig i land. Der er flere fine gamle dokumenter, en bibel, en mortar. Men en ting skiller sig ud: På en bordplade ligger en lille dyng jord! Det er jord fra den lille ø Alrø i Horsens fjord,

Et kig gennem bibliotekssalen på Rundetårn, der i en god måned husede udstillingen #dinhistorie

To af vagterne, Henrik Prætorius og Kirsten Printzlau, kigger på materialerne ved formidlingsbordet

som kongen tilbage i 1600-tallet gav en hovedrig købmand fra København som tilbagebetaling på et lån. Kongen havde pantsat selveste Børsen for at skaffe klingende mønt til sine forehavender, der kunne være krigsførsel eller slotsbyggeri. Siden gik jorden i arv til købmandens efterkommere, og 10. generation bor stadig på øen...

Ting med historie

Alle disse spændende genstande og papirer med tilhørende historie er bragt til veje takket være en efterlysning blandt landets slægtsforskere, kanaliseret gennem de tre landsdækkende foreninger Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie, Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger og DIS-Danmark. Udstillingen er en del af den store festival Golden Days, der gennem udstillinger, koncerter og foredrag satte fokus på 1700-tallet. Ideen med slægtsforskerudstillingen var at gøre historien levende ved at vise ting, som har forbindelse til bestemte personer i århundredet, og som havde været i slægtens eje siden, og samtidig fortælle historien, der knytter sig til genstanden. Deraf titlen på udstillingen #dinhistorie. Det lykkes i eminent grad, der trækkes en varm linje fra de gamle ting op til vore dage, og man går dybt fascineret omkring og kigger og læser de smukke håndskrevne historier på skiltene.

Workshoppen

Men dette er meget mere end en inspirerende udstilling. Når man har bevæ-

get sig fordi alle skuffemøblerne og skiltene, når man til en gruppe borde bagest i lokalet. Her holder workshoppen til. I hele udstillingsperioden, fra den 28. august til den 3. oktober, bemandede garvede slægtsforskere fra de tre foreninger standen hver dag mellem kl. 11.00 og 16.30 og stod parat til at hjælpe og inspirere nye slægtsinteresserede til at komme i gang med at grave efter deres rødder. Gruppen af hjælpere var bredt sammensat, så mange kompetencer var repræsenteret. Her er både computer-guruer, eksperter i udvandring og folk, der er godt hjemme i diverse egne af landet og forskellige erhvervsgrupper. Samt kartoffeltyskere, svenskere og andet godtfolk. Kompetencekataloget tæller 41 slægtsforskere med erfaringer, der spænder fra mere end 30 års forskning til ca. 3 år.

Tre dele

Workshoppen er delt op i tre dele. I midten et stort bord med et righoldigt udvalg af bøger, pjecer, anetavler og cd'er, alt sammen med et indhold, der må formodes at tale til slægtsforskere, som da også sværmede omkring det. Til højre herfor et bord med 8 computere, sat op med let adgang til de vitale hjemmesider for anejægere. Her kunne de besøgende slå sig ned og få kyndig hjælp af eksperterne til at bruge søgesiderne. Til venstre befinder sig formidlingsdelen med eksempler på slægtshistorieskrivning i trykt form. På en stor-skærm kører en diaspræsentation med

gode råd og ideer til, hvordan man kan gribe denne side af sagen an.

Masser af liv

Jeg besøgte udstillingen en lørdag formiddag, og her var masser af liv. Ikke mindst omkring computerbordet. Henrik Prætorius, medlem af vagtholdet, fortalte, at de 8 maskiner var i konstant brug:

”Folk kommer og kigger sig omkring, lidt usikkert søgende. Så spørger vi, om vi kan hjælpe med noget, og det viser sig altid, at der er et eller andet vedrørende familien, der optager dem. Vi hjælper dem i gang med at søge og kan som regel, ved hjælp af Arkivalieronline, finde frem til deres bedsteforældre. Der blev med stor begejstring bladet i kirkebøger og folketællinger.

Dejlige oplevelser

Naturligvis kommer her også garvede forskere, som vi kender i forvejen. De skal ind at se udstillingen og høre, hvordan det går. Men de fleste er folk, som altså går og spekulerer over et eller andet i slægten og nu benytter denne åbne mulighed for at finde ud af det.”

Det har været fælles for vagterne, at de har haft en masse dejlige og varme oplevelser ved mødet med de mange besøgende. Taknemmeligheden er stor, når en ane spores op, og somme tider kan det endda være et vanskeligt problem, der er blevet løst.

Formidling af slægtshistorien

Workshoppens venstre del er Henrik

Udstillingen viste ideer til, hvordan man kan formidle sin forskning videre til omverdenen

Næstved urmagerens fine lille lommebog

Prætorius' særlige hjertebar. Han er mester for slide-showet, der virker som et trækplaster, og viser hvad man kan gøre, når man vil i gang med at formidle sin slægtsforskning ud over rampen, til alle dem, der måske aldrig kunne drømme om at tilbringe en hel dag med at støve gamle protokoller igennem. På bordet omkring storskærmen ligger forskellige materialer, der kan tjene til at inspirere. Det er små historier, enkelt sat op og trykt. "Det må ikke være alt for prangende", pointerer Henrik, "det må nemlig ikke virke afskrækkende på de besøgende. Jeg viste mange besøgende, hvordan man kunne illustrere indviklede familieforhold på en anskuelig måde ved at tegne slægtssammenhænge i et OpenOffice præsentationsprogram eller i PowerPoint. Man kan her lave skemaer, som man ikke kan få i selve slægtsprogrammet. De fik set mulighederne, og nu skulle de så hjem og prøve det selv".

Et taknemmeligt job

Folk kommer og kigger på hæfterne, begynder at læse i dem. Det er så tidspunktet, hvor man kan få en snak i gang.

Der har været nok at lave det meste af tiden. Der kan være tidspunkter, hvor

der er stille, men oftest er besøget fint, og folk vil gerne hjælpes i gang. Henrik skønner, at han på sine vagter har haft rundt regnet 20 kontakter, som næsten altid har ført noget glædeligt med sig. Folk bliver glade og måske overraskede over, hvad det kan lade sig gøre at finde. Det er et meget taknemmeligt job at have.

Fra gotisk skrift til sægning i Norge

Opgaverne har været vidt forskellige. Mange gange har det været oplagt at opfordre slægtsforskere til at finde en forening i deres lokalområde, som de kunne melde sig ind i, så de kunne mødes med andre og hjælpe hinanden med f.eks. læsning af gotisk skrift. Eller det kunne være en dame, der skulle have bistand til at læse en kirkebog fra Haderslevengen, der var skrevet på tysk. Eller manden, der havde arvet en forfaders fortjenstmedalje fra krigen i 1864, men ellers ikke vidste noget om denne anes liv. Løsningen var her en henvisning til Rigsarkivet.

Der var en familie, hvor sønnen var blevet kæreste med en pige, der havde aner i Norge. Intet problem! Vagterne fandt hendes oldemor i Halden, og familien kunne glade og tilfredse gå hjem fra udstillingen. Selv ting som rigtig op-

Computerne med søgesiderne var hele tiden optaget

bevaring af gamle fotos og dokumenter i syrefrit materiale kunne komme op at vende.

Turister med danske aner

Turister finder naturligvis også vej indenfor. Det kan være efterkommere efter udvandrere, og ofte kan de hjælpes på sporet af deres danske aner. En amerikaner med danske rødder kom og fortalte, at han ikke kendte andet til sin danske slægt end en dato for forfaderens indrejse i USA. Det lykkedes vagterne at finde manden i en folketælling fra Hjørring og i tilgift kunne de undervise amerikaneren i at bruge gode danske søgesider, så han selv kunne komme videre i sin forskning.

Om det har været en succes? Mon ikke!

Et must for alle slægtsforskere

Danmarks førende og ældste slægts- og personalhistoriske tidsskrift er blevet udgivet siden 1880 og bringer altid spændende artikler for danske slægtsforskere.

Bliv medlem af Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie for 250 kr. om året og få tidsskriftet tilsendt. Det udkommer ca. maj og december.

Læs mere på www.genealogi.dk eller indmeld dig direkte på indmeld@gmail.com

PERSONALHISTORISK
TIDSSKRIFT 2009:2

SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG PERSONALHISTORIE

Stativ/arkitektlampe ved fotografering af arkivalier

Af Jørgen Lystrup Andersen

Halkevadvej 1, Snekkerup,

4200 Slagelse

Telf. 58 18 66 28

joergentlystrup@andersen.mail.dk

Jeg har et professionelt stativ til fotografering af arkivalier på arkiverne (se Slægt&Data 2/2010). Jeg har dog problemer med stativets ben, der mange gange står i vejen. Men det er der råd for. Jeg kender en pensioneret smed, som jeg spurgte, om han kunne fabrikere et stativ til mig; jeg oplyste, at det var min tanke, at det skulle kunne sættes fast på bordet på samme måde som en arkitektlampe.

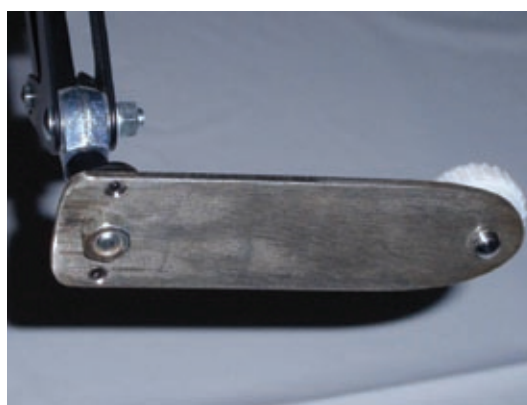
Han sagde: Hvorfor ikke bruge en arkitektlampe?? Og så var problemet løst! Har du en lampe, du ikke bruger mere, kan du anvende den. Eller du kan købe en til ca. 200 kr. Du afmonterer nu lampeskærmen og ledningen.

Nu skal du få en smed, eller måske kan du selv gøre det, til at fremstille en galvaniseret jernplade. Den skal måle 5 x 10 cm og være 0,5 cm tyk. Der bores i denne plade 2 huller. Det ene skal bruges til at skrue pladen på lampen og det andet til at skrue dit kamera fast i pladen.

Husk at den skrue, du skal bruge til kameraet, skal være en speciel skrue, da den skal skrues ind i kameraet. Der er et gevind i bunden af kameraet. *Er det en forkert skrue, vil du ødelægge gevindet i kameraet.* Jeg har lånt den skrue, der fulgte med mit stativ – den kan jo altid sættes på stativet igen.

Dit nye stativ er nu klar til at blive taget i brug – og så koster det ikke så meget, som hvis du skal ud og investere i et professionelt stativ.

God fornøjelse.

Nu kan Frederiksbergs arkivalier søges på nettet

af Helga Mohr,
Frederiksberg Stadsarkiv

Frederiksberg Stadsarkiv er gået online med en ny database, www.fredbas.dk. Fredbas.dk indeholder oplysninger om alle arkivalier på Frederiksberg Stadsarkiv. Ud over at søge oplysninger om arkivalier hjemme fra sin egen PC, kan slægtsforskere, lokalhistorisk interesserede og andre også bestille arkivalier direkte på fredbas.dk, tjekke status osv.

Skoler, sporvogne og meget andet

Frederiksberg Stadsarkiv rummer arkivalier fra midten af 1700-tallet og frem til i dag. Langt de fleste er fra Frederiksberg Kommune, eksempelvis arkivalier fra det gamle fattighus, de første sporvogne og kommunens skoler.

Privatarkiver

Men Stadsarkivet har også arkivalier efter privatpersoner, foreninger og butikker med tilknytning til Frederiksberg. Det er alt fra købmænd til professorer på Landbohøjskolen. Arkivet fra KB (Københavns Boldklub) er bevaret, hvis man er fodboldhistorisk interesseret, ligesom man kan kigge ordensmagten i kortene i arkivet fra Frederiksberg Politforening.

Bestille

Ud over at søge oplysninger og arkivalier på fredbas.dk kan man også bestille arkivalier online. Bestiller man arkivalierne på fredbas.dk, bliver de lagt frem på Stadsarkivets læsesal på Frederiksberg Rådhus, hvor man kan

læse dem igennem, men ikke låne dem med hjem. Alle arkivalier stilles til rådighed efter arkivlovens bestemmelser.

En fælles digital kulturarv

Med fredbas.dk tager Stadsarkivet et skridt til at gøre den fælles frederiksbergske kulturarv digital. En digitaliseret kulturarv betyder, at den kulturelle hukommelse – hvem vi er, og hvor vi kommer fra – bliver en tilgængelig del af vores fælles bagage og historie.

[Fredbas.dk](http://fredbas.dk) er tredje skud på stammen. Film og billeder fra Frederiksberg ligger allerede online på nettet. Film ligger på filmkanalen <http://by-eni byen.frederiksberg.dk/>, som drives af Frederiksberg Stadsarkiv. Billeder forefindes på www.frederiksbergbilleder.dk (Frederiksberg Hovedbibliotek).

Frederiksberg Stadsarkiv, Frederiksberg Rådhus
stadsarkiv@frederiksberg.dk
www.facebook.com/frederiksbergstadsarkiv
www.frederiksberg.dk/stadsarkiv,
tlf. 38 21 21 49

Læsesalen er åben mandag-tirsdag og fredag kl. 10-14, onsdag og torsdag kl. 13-17.

Åbningssiden fra
www.fredbas.dk

Frederiksberg Stadsarkiv har fået en database på nettet, hvor man kan kigge med. Den findes på www.fredbas.dk. Billedet viser Frederik den 3., der giver 20 bønder fra Amager lov til at dyrke jorden på Frederiksberg og dermed grundlægger det Frederiksberg, vi kender i dag (Frederiksberg Stadsarkiv).

Den nye hjemmeside

Mette Fløjborg
webmaster@dis-danmark.dk

Nu er foreningens nye hjemmeside slaegtogdata.dk ved at være hverdag for rigtig mange medlemmer. Siden besøges hver dag af mere end 1.500 forskellige personer, og rigtig mange finder vej til forum og til siden, hvor man melder sig ind.

Min side

På *min side* kan du vedligeholde oplysninger om dig selv og dine slægtsforskerinteresser. Du kan ændre adresse, telefonnummer, mailadresse og måske indsætte et billede af dig selv. Navn og adresse bruger vi, når vi skal sende dette blad til dig, og når vi skal opkræve kontingent.

I feltet *Forskningsfelter* kan du skrive om din slægtsforskning. Ordene i denne boks kan søges af andre slægtsforskere, der vil i kontakt med dig, fordi I har fælles interesser.

Feltet *Nyhedsbrev* er et e-mail-nyhedsbrev, der udsendes af DIS-Danmark med jævne mellemrum.

Vis i søgninger er et felt, som du kan vælge fra, hvis du IKKE vil findes af andre slægtsforskere. Du afskærer dig dermed også fra at modtage e-mails fra andre via Forum.

Portrætbillede: Ja, hvis det skal være både kønt og vellydende, så har nogle af os et problem, men det er da ret hyggeligt, at vi også kan se hinanden.

Medlemssøgning

Når du har udfyldt oplysninger om dig selv, er det lettere for andre at finde dig. Søgningen foregår i menuen Foreningen, Medlemmerne.

Søg efter medlemmer

Med denne søgeformular kan du søge efter medlemmer, der opfylder et eller flere søgekriterier.

Kriterier for søgning efter medlemmer

Fornavn
Søg efter medlemmets fornavn.

Efternavn
Søg efter medlemmets efternavn.

Postnummer
Søg på postnummer.
- Vælg postnummer

Forskningsfelter
Søg på forskningsområde.

Du kan søge efter Fornavn, Efternavn, Postnummer og Forskningsfelter. Resultatet ser du her:

Søgeresultat

2 medlemmer opfyldte dine søgekriterier

 Arne Christiansen Postnummer: 5230 Arne@ejlby.dk http://www.ejlby.dk/ Gommesen, Meyer, Pettersson, Plambeck	 Arne Christiansen Postnummer: 2610 @mail.dk
---	--

Betalingservice

Du kan online tilmelde dig Betalingservice – så slipper du for girokortet og kan få dine kontingenter trukket direkte på din bankkonto – både til DIS-Danmark, og hvis du er medlem af en lokal forening.

Vælg Foreningen, Meld dig ind, Betalingservice og klik på logoet. Så kommer du direkte til Betalingservice' hjemmeside.

Udfyld CPR-nr., registreringsnummer og bankkontonummer og tryk på Send. Så har Betalingservice modtaget oplysningerne.

Til orientering så lagres disse oplysninger IKKE hos DIS-Danmark, men alene hos Betalingservice.

Nyt fra kildeprojektet, om en succesfuld konference i Odense

Poul Wachmann

Valmuehaven 42

2765 Smørum

wachmann@dis-danmark.dk

44 65 02 45

En vellykket konference i Odense med deltagere fra hele landet markerede den officielle start på udviklingen af Kildeprojektet, som er et af DIS-Danmarks hidtil største projekter.

Den 11. september samledes 19 deltagere i Kildeprojektet til en heldags konference i Odense. Formålet var at få diskuteret og blive enige om den samlede målsætning for Kildeprojektet samt få opstillet et overordnet roadmap for projektet.

Mange tanker på forhånd

Forud for konferencen havde flere projektdeltagere beskrevet deres idéer og tanker til projektet. Indlæg-

gene var blevet samlet i to kompendier, som var sendt til deltagerne forud for konferencen. De indeholdt forslag og oversigter over det kilde-materiale, som skønnes at have den største interesse for de fleste slægtsforskere. Ligeledes havde flere deltagere beskrevet deres idéer til opbygningen af internetportalen for Kildeprojektet.

Kildeprojektets målsætning

Mange hjemmesider på Internettet indeholder i dag personalhistorisk materiale. Samtidig er slægtsforskning blevet meget udbredt i kraft af, at det er muligt at Google sig frem til

oplysninger om ens egen slægt. Nogle af de mest besøgte kilder er Arkivalionline samt de indtastede folketællinger og kirkebøger i Dansk Demografisk Database. Også mormonkirkens hjemmeside FamilySearch er kendt af de fleste og benyttes flittigt. Mange slægtsforskere har udtrykt ønsker om og kommet med forslag til en forbedring og udbygning af søgningen efter slægtninge. Det er netop de idéer, som DIS har taget op i Kildeprojektet og formuleret i en målsætning om at *udvikle og drive en interaktiv person- og slægtsdatabase baseret på indeksering af digitaliseret kildemateriale.*

Fremtiden

Ja, læs det lige en gang til. Det er en meget kompakt men vidtrækkende målsætning, som rækker langt ud i fremtiden. Her kan nyt kildemateriale tilføjes, efterhånden som det bliver tilgængeligt. Det adskiller sig fra de kendte internetportaler ved at muliggøre søgning efter navne, steder og årstal og samtidig kunne vise de tilhørende kildematerialer for begivenheder i slægtens liv. Banebrydende er også målsætningen om at gøre Kildeprojektet interaktivt. Det betyder, at informationerne løbende kan forbedres online af den enkelte slægtsforsker på tilsvarende nemme måde, som det kendes fra Wikipedia.

Opdeling i faser

Et væsentligt resultat fra konferencen var opdelingen af projektet i faser. Hver fase munder ud i en brugbar løsning, før der tages hul på den næste fase, men dog således at der bliver taget hensyn til de efterfølgende faser og projektets målsætning.

Projektets første fase

Projektets første fase vil koncentrere sig om udvælgelse af én eller flere kildetyper, der kan digitaliseres. Der er mange kildetyper at vælge imellem, men hovedvægten vil blive lagt på, at kildetyperne er landsdækkende og allerede benyttes på arkiverne af mange slægtsforskere. Samtidig skal der opbygges en internetportal, som gør det muligt at vise det digitaliserede kildemateriale.

Projektets anden fase

Projektets næste fase skal give mulighed for online indeksering af det digitaliserede kildemateriale. Det vil sige, at bl.a. navne, begivenheder og stedsangivelser sammen med kildeangivelse indtastes i webbrowseren direkte til en database ud fra det kildemateriale, der allerede er gjort tilgængeligt på Internettet. Det forudses, at indtastningen kan foretages for en enkelt side ad gangen eller måske helt ned til en enkelt post. Det bliver derved mere overskueligt at foretage indtastningen. Det kan nemt gøres, mens man alligevel læser kildematerialet for at finde egen slægt eller i forbindelse med forskning i et bestemt område. Eventuelle fejl og mangler ved læsning af kildematerialet kan efterfølgende korrigeres af andre slægtsforskere.

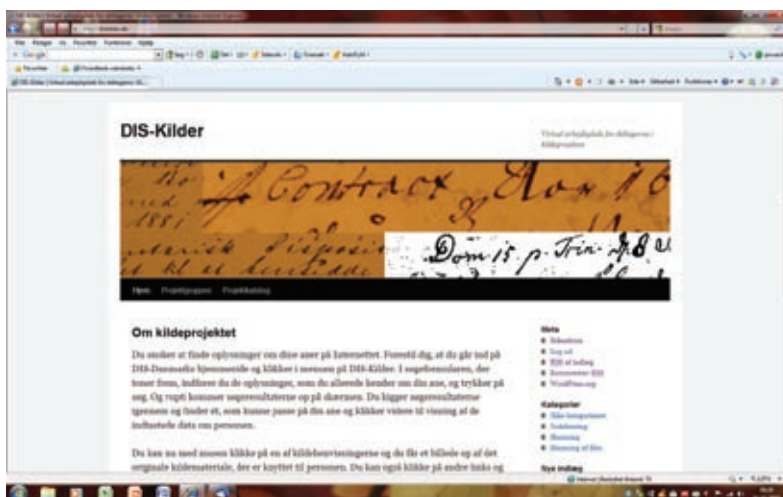
Tredje og sidste fase

Den sidste fase er sammenknytning

gen af de familiemæssige og sociale relationer mellem personerne ud fra de indekserede data. Det er uden videre muligt at opbygge en stor del af disse relationer på basis af oplysningerne i kilderne. En fødsel i kirkebogen giver for eksempel umiddelbart slægtsrelationen mellem et barn og dets forældre samt en social relation til barnets faddere.

De næste skridt

Kildeprojektets konference afstak de afgørende retningslinjer for det videre arbejde. Efterfølgende er der oprettet en virtuel arbejdsplads for Kildeprojektet på www.diskilder.dk, hvor alle interesserede kan tilmelde sig som deltager i projektet. Arbejdspladsen består af en blog til indlæg og diskussioner samt en wiki til dokumentation. Desuden findes der i gruppen Projekter i DIS-Forum ofte indlæg, der relaterer sig til Kildeprojektet.

Årets julegaveide til børnebørnene?

Af Kathrine Tobiasen

Intet kan bygge bro mellem generationerne som historier om de gode gamle dage. Børn spidser gerne ører, når der berettes om den tid, da bedsteforældrene var børn, en tid, der kan opleves så fjern og eksotisk som et land på den anden side af kloden. At tænke sig et liv uden mobilos, burgerbarer og cola'er i spandevís! Her vil farmor og morfar være ivrige leverandører af de usandsynlige historier.

Springet fra historiefortælling til egentlig slægtsforskning er ikke voldsomt stort. Anejagt er ikke et skolefag, men mange børn har prøvet at skulle finde ud af, hvad deres nærmeste forfædre hed. De har måttet opsøge deres bedsteforældre og spørge ind til visse basale oplysninger – og har sikkert oplevet, at der blev åbnet for en kraftig vandhane af beretninger fra dengang...

Slægtsforskning med børn og børnebørn

Hvorfor ikke gå videre og lave regulær forskning sammen med børnene – eller børnebørnene for den sags skyld? Her i efteråret er der oven i købet kommet en bog, der vil gøre det lettere at komme i gang med et sådant projekt.

Bogen hedder *Om slægtsforskning for børn, unge og deres forældre*, og den er begået af Jørgen Green, som mange slægtsforskere kender fra værker som *Slægtsforskerens ABC* og *Slægtsforskning i lægdsruller, søruller og i hærens og søværnets arkiver*.

En brugsbog

Ideen er ikke ny, der er tidligere udgivet et par små hæfter om slægtsforskning for børn. Men Greens værk er nytænkende ved at være både en introduktion til emnet og en brugsbog, der kan danne basis for læserens egen slægtshistorie. Lægger man ud fra "forsiden", læser man om, hvordan man griber forskningssagen an og finder frem til de vigtige oplysninger; vender man bogen om og starter bagfra, præsenteres man for tomme sider med skemaer til de grundlæggende data og plads til billeder af og historier om forfædre. Denne del, der på omslaget bærer titlen "Min slægtsbog", er bygget op over en fast skabelon: 4 sider til hvert anepar, to sider med skemaer og to linjerede sider, som man kan nedfælde historier og noter på. Her er plads til de 15 første, altså til og med oldeforældrene.

Oldefar i fængsel

Lige ved hånden har den unge slægtsforsker så Jørgen Greens gode råd til, hvordan man kan gribe sagen an, når man vil forske i sine aner. Bogen indledes med en case: Peter er på sporet af sin oldefar, der har siddet fængslet i København, og senere hører vi om Sines bestræbelser på at finde forældrene til sin mormor, der er født på Den Kgl. Fødselsstiftelse. I begge tilfælde er historierne udbygget med detaljerede anvisninger på, hvad man kan gøre på hvert trin, og hvordan man kommer videre.

At interviewe bedsteforældre

Mellem de to cases får man alt det serveret, man som grøn forsker har behov for at vide. Hvordan kommer man i gang? Ja, det første gyldne råd er at huske at spørge familiens ældre, mens tid er, og her er forslag til, hvordan man på bedste vis kan interviewe bedsteforældrene, og hvad man skal spørge om. Hvilket ikke nødvendigvis er selvfølgelig viden! Hvis du optager på bånd, så husk at starte med at nævne tid og sted og hvem I, som fører samtalen, er. Tænk på den, som måske senere måtte få båndet i hænderne.

Arkivalieronline og DDA gennemgås, kort og klart, som de vigtige søgesider, de nu en gang er; også flere andre givtige sider fremhæves, og DIS-Forum nævnes som et godt sted at hente hjælp. Man må håbe, at læserne ikke bliver så forskrækkede over at læse, at det koster 200 kr. at være medlem, at de aldrig når frem til forum og finder ud af, at man faktisk godt kan stille spørgsmål og få svar uden at være medlem.

Arkiver ikke glemt

Internetsiderne får deres, men arkiverne bliver absolut ikke glemte. Der er udfør-

lige lister over, hvor man skal gå hen for at finde bestemte arkivalier, med skyldig hensyn til at bogen dækker de første fire generationer. Det er ikke her, man kan hente hjælp til at finde kilder til f.eks. fæsteforhold.

Hvad gør man så af sine dyrebare fund? Det giver bogen også svar på. Ane-tavlens opstilling og specielle nummersystem gennemgås, og der er kortfattede og en smule upræcise (der nævnes programmet *Family Tree*, som retteligt hedder *FamilyTreeMaker*, og *MacFamilyTree* findes i en dansk version, kaldet *MacStamtræ*) råd til at vælge et slægtsprogram, som kan hjælpe med organiseringen af de mange oplysninger, man nemt kan få samlet.

En saglig bog

Som nævnt fungerer bogen som "din første slægtsbog". Men den regner ikke med, at det bliver ved det. Sidst i introduktionsafsnittet kommer en gennemgang af, hvordan man ved hjælp af gratis-programmer, hentet fra nettet, kan fremstille sine egne slægtsbøger i flot layout, forsynet med tekst og et væld af billeder, og siden få dem trykt til en rimelig penge. Uanset at meget af arbejdet med slægten foregår på computeren og måske siden lægges ud på det store net, så er det altså en fed oplevelse at få sin egen bog trykt!

Om slægtsforskning for børn, unge og deres forældre er en meget saglig bog. Der er ingen forsøg på sukre emnet til i letfordøjelig og barnlig tutte-nuttethed. Den tager sit emne alvorligt og præsenterer de første skridt i "slægtsforskeruddannelsen", klart og kontant. Udstyret er nydeligt, i bredformat og med mange velvalgte illustrationer. Denne bog kan give stof til mange gode timer og oplevelser generationerne imellem. Et dejligt initiativ!

Jørgen Green: *Om slægtsforskning for børn, unge og deres forældre*. Forlaget Grifo. 80 sider, illustreret. Pris 198 kr.

Løgumkloster Birks tingbøger

Af Kathrine Tobiasen

Når man er kommet så langt tilbage i tiden med sin slægtsforskning, at enhver tanke om folketællinger kun eksisterer som en flyvsk fantasi i en embedsmands-hjerne, og hvor kirkebøgerne ikke læn- gere kan støtte, fordi de i de fleste tilfælde er gået til, har man stadig en storslået kilde tilbage. Jeg tænker på de gamle tingbøger, der registrerede ganske almindelige menneskers store og små problemer. På tinge mødtes godtfolk, mænd som kvinder, for at få afgjort deres arvesager og nabostridigheder, og ved at studere tingbøgerne får man selvsagt et enestående indblik i den tids hverdagsliv og via arvesagerne vederhæftig dokumentation for slægtssammenhænge, som ellers kan være svære at bevise.

Den hårde vej

Desværre er tingbøgerne med rette kendt for at være besværlige at have med at gøre. De er nedfældet af en ofte sjusket eller forhastet skriverhånd, i et sprog som med hensyn til både stavemåder og ordforråd kan forekomme eksotisk. Bøgerne kan have været udsat for lidt af hvert under skiftende opbevaringsmuligheder. Og sidst men ikke mindst: De er ikke forsynet med registre. Hvis man har på fornemmelsen, at man nok kan finde noget spændende, er der kun den hårde vej: I gang med at blade og tyde sig igennem bogens sider.

Tingbogsregistre

Heldigvis er der behjertede sjæle, der har givet sig i kast med tingbøgerne og lavet registre til eller mere eller mindre udførlige uddrag af dem. I bogform er bl.a. udgivet tingbøger fra Tyrsting herred, ved Erik Brejl, Børglum herredsting, ved Verner Jensen, Kjærgaard Birk, ved Gert Ravn Nørgaard og Skast herred, ved Poul Rasmussen. Desuden kan meget findes på forskellige hjemmesider. Tjek f.eks. digitale kilder på DIS-Danmarks hjemmeside www.slaegtogdata.dk/kilder/digitale-kilder.

Solid udgivelse

Det er altid en stor glæde at kunne byde et nyt bidrag velkommen, og for nyligt er de ældste tingbøger fra Løgumkloster Birk, der omfatter sognene Nørre Løgum, Løgumkloster Flække og Løgumkloster landsogn, samt landsbyerne Al-

slev og Vester Højt i Højt sogn, gjort tilgængelige. Det drejer sig om bevarede årgange fra perioden 1631-1673, og den flittige afskriver er Svend Jacobsen. Bogen, der er udgivet af Historisk Samfund for Sønderjylland, er i solidt, stift bind og smukt trykt på godt papir. Det er altid en fornøjelse at have et stykke godt boghåndværk i hånden!

Aktørerne på tinge

Hvad gemmer der sig så på siderne? Der er en fin indledning med introduktion til birket og en nyttig gennemgang af "aktørerne på tinge". Hvad lavede sandemænd og ransnævninge, for slet ikke at tale om vrøgere? Herefter følger en oversigt over skrivere og fogeder samt over gårdene i områdets byer, som de så ud i henholdsvis 1633 og 1673. Afsluttende er bogen forsynet med ordforklaringer og omfattende navneregistre over de nævnte personer.

Stort og småt

På de mellemliggende godt 300 sider kan vi så fordybe os i hverdagens tvister i dette lille hjørne af Sønderjylland. Tingdag for tingdag kan vi følge sagerens gang. Der er ikke tale om en fuldstændig

afskrift, men et uddrag, der bygger på følgende principper: Alle optrædende personer og slægtsforhold er nævnt, og uddragene er så fyldige, at man kan se, hvad sagen har drejet sig om. Hvis tingbogstekten altså tillader det, som Jacobsen forsigtigt tilføjer i sit forord.

Vi hører om mænd, der giver afkald på yderligere arv, fordi deres hustruer har fået hvad de tilkommer efter forældrene. En Mads Jebsen Skomager får sine tidligere naboers sandfærdige vidnesbyrd på "at han havde skikket sig ærligt og kristeligt i alle måder". En anden klager sin nød over, at hans hus med alt korn, hø og foder samt alle levende kræ er brændt og beder birkemændene hjælpe, mens en fjerdes klage retter sig mod en person, der har kastet en sten ind ad hans vindue. Altså stort og småt mellem hinanden, men alt sammen ting, der har optaget sindene.

Spændende indblik

Bogen er ikke til at komme udenom, hvis man er så heldig, at ens anetråde rækker tilbage til 1600-tallets Løgumkloster. Andre kan nøjes med at nyde det indblik i tidens dagligliv og retspraksis, som værket åbner op for.

Svend Jacobsen: Løgumkloster Birks tingbøger 1631-73. Historisk Samfund for Sønderjylland. 2009. 428 sider. Pris 268 kr. (for medlemmer 168 kr. + forsendelse)

En historie om en guldrings ejerindes liv

Af Doris Valgaard

Marselis Boulevard 30, 2 tv.
8000 Århus C
tlf. 86 19 09 32
dorisvalgaard@stofanet.dk

Min mor gik altid med en guldring med en oval plade og på hver side en kvindeprofil med et bølgende hår. Efterhånden blev mønsteret slidt og udglattet. Hun havde arvet den efter en tante, og hun sagde altid med lidt drama i stemmen, at den havde ligget på Atlanterhavets bund! Det er denne tante og ringens historie, jeg satte mig for at finde frem til, da jeg gik på efterløn og begyndte at slægtsforske ved den dynamiske unge Svend-Erik Christiansen. Da havde jeg desværre ingen ældre familiemedlemmer at spørge om ting, jeg stødte på, og som jeg tidligere havde haft periferisk kendskab til.

I mit hjem var der i den øverste dragkisteskuffe en skotøjsæske med mange amerikanske fotografier af min morfars søskende, 5 søstre og 2 brødre, som omkring 1900 var udvandret. Kun min morfar og den yngste bror blev herhjemme.

Gartner i Randers

Min morfar overtog sin fars gartneri i Randers. Hans far, min oldefar, havde måttet opgive sin militære karriere, da han ikke kunne ride længere, fordi han havde fået brok, og i stedet for blev han gartner på Raadmandsvangen, i dag Vester Alle i Randers. 9 børn, født mellem 1860 og 1880, har været en stor belastning, selv om gartneriet efterhånden blev ret stort, så allerede i 15-års alderen rejste de hjemmefra. Så vidt jeg kan regne ud, men det er rent gæteri, rejste de over til deres fars halvbrors søn, "millionær Thomsen", som havde en fabrik, hvor pigerne syede matrostøj.

Min mor, som aldrig havde mødt sine fastre, kunne fortælle hvem, der var hvem, og én af dem handler denne historie om. Min mor og nogle af hen-

des søskende (de var 10 i alt) arvede hende og fik bl.a. den omtalte guldring. Hun hed Wilhelmine Kirstine Hansine Clemmensen og blev født den 9. januar 1862 i Møllegade i Århus, da hendes far dengang var vagtmester ved 3. Dragonregiment, 3. Eskadron, der siden flyttede til Randers. Han deltog i krigen 1864.

Vielse i New York

Hun sejlede som kahytjomfru, senere oldfrue, på Tingvalla-rederiet, det senere DFDS.

Jeg er i besiddelse af en meget flot, farvelagt ægtevielses-attest fra vielsen den 5. februar 1904 i Brooklyn, New York, hvor hun blev viet til enkemand, regnskabsfører, skibsforvalter Anders Peder Jensen. De blev viet af en luthersk præst, L.H. Kjær, og hendes søster, Marie Boldt Pedersen, og James Hansen var vidner.

Anders Peder Jensen var født den 28. november 1851 i Søllerød sogn,

Sokkelund herred, Københavns amt, som søn af indsidder Jens Jensen, f. i Græsted, og Ane Marie Jensen [Hansen], f. i Nyborg. Ved folketællingen i 1860 har han 2 brødre. Han blev enkemand i 1902, men jeg har ikke noget kendskab til hans første ægteskab og eventuelle børn.

Forlis ved Rockall

Efter vielsen rejser de tilbage til København, hvor hun bliver tilbage, antagelig fordi hun som gift ikke skulle arbejde længere. Han sejlede tilbage med skibet "Norge", som den 28. juni 1904 stødte på klippen Rockall ved Skotland og forliste. Han og flere hundrede druknede. Jeg har på Statsbiblioteket læst aviser om forliset og søforhøret.

På Erhvervsarkivet i Århus befinder sig DFDS's arkiv, hvor man kan finde mange spændende ting. Der fandt jeg et brev fra *Swedish, Norwegian, Danish and Portuguese Consula-*

Guldringens ejerinde, Wilhelmine Clemmensen

Skibsforvalter Anders Peder Jensen

tes, hvor der står følgende oversat til dansk:

"I dag den 15. juli 1904 blev der overleveret mig af kaptajn Wm. Tavenner af rute-damper "Keilder Castle" af North Shields, et ur, en urkæde og 2 fingerringe (den ene af dem, har jeg), som jeg sender Dem under en anden forsendelse.

De blev taget fra det døde legeme af en mand, som besætningen observerede den 5. ds. flydende på et bomuldsredningsbælte omkring 22 miles nordøst for Rockall. Manden var af udseende omkring 45-50 år gammel, var skaldet med rød-blondt kindskæg, isprængt grå hår. Han var iført uniform, knapperne bar navnet på Deres selskab, og han var øjensynlig hovmester.

Efter at have fjernet smykkerne blev liget sænket, med 2 brandstænger hæftet til det. Utvivlsomt vil beskrivelsen og initialerne P J på ringe og ur muliggøre, at legemet identificeres.

Kaptajnen på "Keilder Castle" meddeler, at han så mængder af vragstumper og lægter flydende omkring.

*Yours faithfully
James Cook
Vice Consul"*

Så drev han altså ikke i land på Skotlands kyst, som enken ellers, i følge bladet Samvirket, havde fået oplyst. Måske for at skåne hende for den barske virkelighed?

En statelig dame

Hun sejlede tilbage til Amerika den 12. juli 1905 som "løs jomfru" med "Hellig Olav". Hun drev et pensionat på 270 Forty-Ninth St., Brooklyn, N.J., med "nicely furnished rooms, with or without board. All conveniences, also table board" (pænt møblerede værelser, med eller uden pension. Alle bekvemmeligheder, også pension, red.)

I 1916, da hendes far dør, er hun tilbage i Randers, hvor hun ernærer sig som "lappekone". Min mor har fortalt, at hun var en meget statelig og fornem dame. Når hun var i København, gav hun sporvognskonduktøren 5 øre i drikkepenge og sagde: Den, der smører godt, kører godt.

Hun døde på Randers Sygehus den 30. november 1929. Min mor havde lovet hende, at hun skulle have sine pulsårer skåret over, når hun døde, da hun var bange for at blive begravet skindød. Om dette skete, er uvist, da min mor fødte mig 3 dage efter, og efter sigende var jeg lang tid om at komme ud i denne verden!

Der er udgivet nogle bøger om forliset:

Holger Munchaus Petersen og Jens Lorentzen:
Rejsen til Amerika
Høst og Søns Forlag, 1977
ISBN 87-14-27768-9

Uret og guldringen fra Atlanterhavet

Michael Nielsen:
Atten sømil fra Rockall
Samlerens Forlag, 1978
ISBN 87-568-0454-7

En ung nordmand fra Bergen, Per Kristian Sebak, besøgte mig i 2000 for at samle materiale til en bog, som udkom på Genesisforlag, Oslo, 2001. Titel: Katastrofeskipet Norge. ISBN 82-476-0196-6. (Denne titel haves på danske biblioteker og kan bestilles via bibliotek.dk, red.)

Skriv til os

Redaktionen vil gerne takke for store og små indlæg, som I har sendt til os, og som vi i årets løb har kunnet glæde andre medlemmer med.

Men – det kommer ikke dalende som julesne fra oven, bladet skriver bestemt ikke sig selv! Derfor vil vi opfordre jer alle til at sætte jer til tasterne, hvis I har et eller andet, som kunne være til nytte eller inspiration for andre. Vi prioriterer indlæg, der har med it og Internet at gøre, højt – vi er jo en forening, der tager sig af databehandling. Men en god slægthistorie med anvisning på,

hvordan den blev gravet frem, eller en præsentation af en særlig kilde, tager vi også med glæde imod.

Vi er sikre på, at mange i vores store, brede medlemskare ligger inde med spændende viden og nyttige erfaringer inden for slægtsforskningen. Dem skal vi dele med hinanden, så skriv endelig løs! Redaktionen hjælper gerne med den sproglige udformning, hvis det skulle være et problem.

Vi glæder os til at høre fra jer!

Mange hilser
Redaktionen

MEDLEM NR. 6000

– en beretning fra 15 år med
slægtsforskning

Af Rigmor Erritsø,
Viborg

I oktober måned rundede vores forening medlem nummer 6000. Det blev Rigmor Erritsø fra Viborg, der fremover har dette specielle nummer i medlemsdatabasen.

Lørdag den 16. oktober fik Rigmor besøg af formanden Susanne B. Fuglsang, der overrakte en buket blomster i anledningen. Rigmor kvitterede med kaffe og en god snak om slægtsforskning. Nedenfor bringer vi Rigmor Erritsøes beretning om hendes slægtsforskerliv.

15 år med slægtsforskning – mange vil nok spørge, hvorfor i alverden bliver hun så først medlem nu?

Medlem

Ja, det er et godt spørgsmål, og svaret er ikke helt enkelt. Jeg er edb-vant og har god erfaring med Arkivalieronline, men har ellers prioriteret den ”håndholdte” side af slægtsforskningen med 7-generations-oversigter og tilhørende data-ark for hvert par, samlet i mapper med tilhørende billeder.

På Landsarkivet i 90'erne

Man kunne også spørge: ”Hun har boet i Viborg siden 1967 – hvorfor i alverden kommer hun så først i gang på Landsarkivet midt i 1990'erne”? Til det er det enkle svar: Arbejde, små børn og familie. Desuden var der dengang noget lidt lukket omkring det at gå på læsesalen på Landsarkivet – det var for ”gamle” mennesker – der var ikke mange pladser – og hvordan gjorde man overhovedet? Det har jo heldigvis ændret sig.

Altid interesseret i det fra gamle dage

Men lad os begynde med begyndelsen: Familierelationer har altid interesseret mig. For min mors Schwensen-familie findes en professionelt lavet slægtsbog (fra 1930'erne), som jeg både som barn og ung har gennem-

trawlet, og beretninger om familiens steder og begivenheder har altid betydet meget for mig. Som det sikkert er tilfældet i mange andre familier, har specielt enkelte personer haft en fremtrædende plads i familie-kroniken. Fx at min tip-tip-tip-oldefar var kromanden i Bommerlund med den berømte snaps, at min tip-oldefar var præst på Als i krigstidene omkring 1864 - begge på mødrene side. På fædrene side, at én oldefar mistede livet ved en løbskkørsel, og at en anden oldefar ud over at drive et mindre teglværk bl.a. havde tilnavnet ”Engvander”, for slet ikke at tale om, at mit fødenavn ”Ellkier” hidrører fra navnet på en gård i Hveisel sogn. Mit nuværende efternavn er i øvrigt også affødt af en lokalitet – 2 fra min mands familie med samme navn arbejdede på samme arbejdsplads, og ham fra Erritsø – ja han fik naturligvis kaldenavn derfra!

Startskuddet

Startskuddet til selv at gå i gang fik jeg et efterår ved besøg af min bror og svigerinde. Vi kom til at tale om, hvorvidt man kunne finde ud af, hvor hendes specielle efternavn, Kejser, stammede fra. Altså måtte vi en tur på Landsarkivet i Viborg – mit første besøg, men så absolut ikke det sidste!! Det var lige på den tid, da man var i gang med at renovere læsesalen, så alt var indrettet midlertidigt i en

slags skurvogn. Men jeg kom i gang – og det har jeg så været lige siden! Set i bakspejlet er det nok meget godt, at min debut fandt sted, EFTER at vore 2 drenge var flyttet hjemmefra, for som nok alle læsere af denne artikel ved, så er slægtsforskning en interesse, der ikke bare tager en lillefinger – næh, den tager hele armen!!

Jævnligt besøg på Landsarkivet

Jeg begyndte at komme jævnligt på Landsarkivet for Nørrejylland – især efter at den nye læsesal var taget i brug. Det var så heldigt, at det meste, jeg skulle bruge, havde rod i Nørrejylland. Senere har jeg også fulgt tråde til især Landsarkivet i København, til Rigsarkivet og en enkelt gang til arkivet i Odense. I Åbenrå har jeg endnu ikke været – den før omtalte slægtsbog dækker den gren af familien, der har rod dér.

Kampen om de ledige pladser på læsesalen

Det er et privilegium at bo i Viborg, når man er slægtsforsker. Godt nok har der i mange år været ”run” på om morgenen kl. 9.00 lige ved åbningstid. Folk styrtede ind og skyndte sig op for at reservere en plads ved at lægge papir og blyant på en plads og skrive sig i protokollen.

Først derefter gik man ned og hængte sit overtøj på bøjle og låse sine ting ind i et garderobeskab. Men jeg kunne komme over middag (jeg underviste på Handelsskolen og havde en gang imellem fri ved 13-tiden), da var der ofte blevet pladser ledige. Hvis ikke, så var det ikke så alvorligt – jeg kunne komme en anden dag. Og man lærte hurtigt, at man ikke skulle regne med at få plads i vinterferier eller efterårsferier!

MacStamtræ kan også...

I sidste nummer af Slægt&Data bragte vi en artikel om slægtsprogrammet MacStamtræ. Det har fået Jens Peter Lieberkind til tasterne. Han har nemlig en række indsigelser til nogle af de mere kritiske punkter i artiklen.

Jens Peter Lieberkind luftede sine tanker i DIS-forum den 30. september. Det følgende er en let omskrivning af indlægget. Hans anvisninger vil uden tvivl være til glæde for andre brugere af programmet.

I det nyeste nummer af Slægt&Data (nr. 3, 2010) anmeldes MacStamtræ/MacFamilyTree med en lang og god artikel af Kathrine Tobiasen. Hun savner dog en række ting i programmet, som faktisk er der, hvis man bare kan finde dem. Det er synd ikke at få gjort opmærksom på deres eksistens, både for dem, der har programmet, men ikke har styr på alle dets muligheder, og for dem, der måtte fravælge programmet af forkerte årsager. Derfor disse kommentarer.

Om brugerdefinerede felter

Citat fra Slægt&Data-artiklen: *Det er muligt at tilføje et væld af forskellige præfabrikerede begivenheds- og faktafelter, men programmet arbejder ikke med brugerdefinerede felter.*

Det er korrekt. Mellem alle mulighederne findes "Anden begivenhed" = EVEN i GEDCOM, men muligheden for rigtigt brugerdefinerede felter mangler. Har man brug for dem?

Om noter

Citat: *jeg savner dog et større notesfelt. Det felt, som tilbydes, inviterer bestemt ikke til, at man giver sig i kast med lange levnedbeskrivelser.*

De forskellige felter kan flyttes rundt, arrangeres, vises og skjules, som man har lyst til. Træk i et faneblad for at flytte feltet et andet sted hen. Hold shift-tasten nede for at indsætte feltet som et ud af flere faneblade. Klik på

symbolet i nederste højre hjørne for at vælge, hvilke felter der i det hele taget skal vises. Træk i striberne mellem felterne for at give dem mere eller mindre plads.

Hvis man ønsker det, kan man altså gøre notefeltet betydeligt større:

Om redigering af tavler

Citat: *Det er dog et minus, at man ikke kan slette eller flytte enkelte personer på tavlen.*

Jamen det kan man godt!

Klik på blyanten under tavlen. Så kan man vælge hver enkelt person og bestemme f.eks. hvilke begivenheder, der skal vises. Man kan også trække personboksen et andet sted hen på tavlen, eller man kan trykke på sin slet-taste og sige farvel til personen.

Flere personer kan flyttes rundt eller slettes på en gang, enten ved at klikke på dem med shift-tasten nede (ikke cmd-tasten som det ellers er standard) eller ved simpelthen at trække en boks rundt om dem med musen.

Den redigerede tavle bliver gemt under "Arkiverede visninger", hvis man da ikke vælger "Smid væk".

Om den virtuelle globus

Citat: *Men et større kendskab til mindre byer i små lande er det ikke udstyret med.*

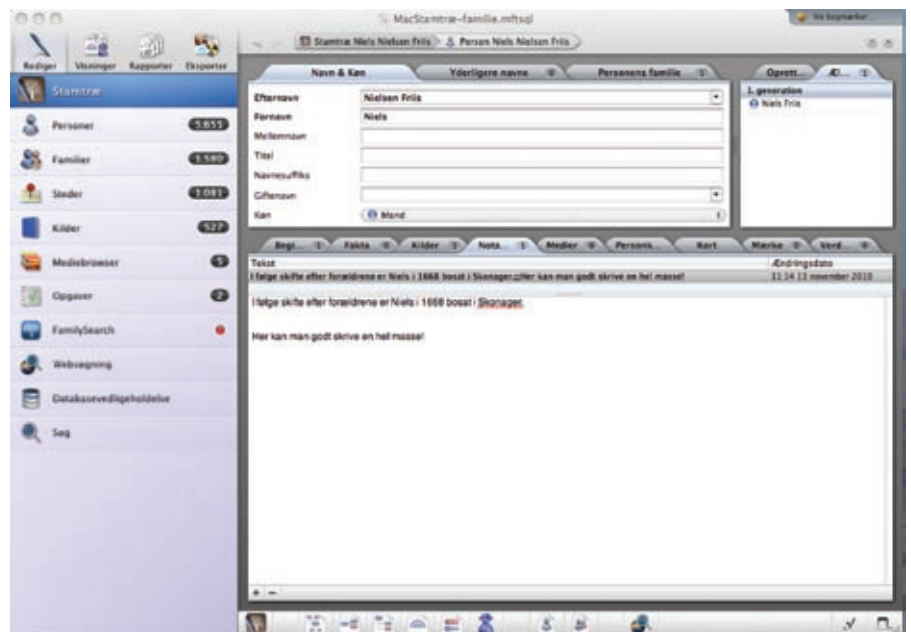
Det er bestemt ikke globus-funktionen, man skal købe programmet for, men det skal måske lige nævnes, at man selvfølgelig selv kan plotte de korrekte koordinater ind, hvis stederne ikke findes i Syniums database.

Om kildeangivelser

Citat: *idet kilder kun kan knyttes til personer og vielsesdata. [...] Men som nævnt kan de ikke knyttes til enkelte begivenheder som dåb eller begravelse, hvilket bestemt ikke er hensigtsmæssigt.*

Det kan de nu godt

Vælg f.eks. en person med en dåb som begivenhed. Nej, kilden ses ikke umiddelbart, hvilket, jeg er enig i, er et problem. Men prøv at dobbeltklikke på begivenheden (eller marker den og klik på pilen nede til højre), så åbnes der for information om netop denne begivenhed: Kilder, noter, medier (som også kan få tilknyttet kilder) m.m.

Alt i alt er den eneste væsentlige mangel, jeg ser – i forhold til de ting anmelderen påpeger – at man ikke kan lave rapporter med de sammenhængende ane- eller efterkommerhistorier.

Personligt vil jeg betydeligt hellere arbejde med MacStamtræ end med f.eks. Reunion, som bl.a. irriterer mig ved at have et meget gammelt udseende og ved at åbne nye vinduer hele tiden. Jeg må dog indrømme, at jeg

måske ikke har arbejdet nok med Reunion til at kunne give det en helt fair bedømmelse.

Se i øvrigt Lieberkinds hjemmeside: <http://familien.lieberkind.ch/wp/macsoftware/>

Har du endnu vores nye hjemmeside til gode?

Så klik ind på www.slaegtogdata.dk

Du logger dig på med medlemsnummer som brugernavn og dit postnummer som kodeord første gang

Kalender

Tid	Sted	Emne	Arrangør	Tilmelding m.v.
Fredag den 14. januar kl. 19.00	Lyngby Kulturhus Klampenborgvej 215 B Lyngby	Slægts-Café	DIS-København Nord	Se nærmere: www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/kbh nord
Tirsdag den 18. januar kl. 19.00	Kulturmaskinen lokale Andersen Farvergården 7 Odense	Læg slægten på nettet v/Mette Fløjborg	DIS-Odense	Se nærmere: www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/odense/
Onsdag den 19. januar kl. 19.00	Lindegården Peter Lunds Vej 8 Lyngby	Huguenotterne. De reformerte calvinister i Danmark og udlandet v/Hanne Thorup Koudal	DIS-København Nord	Se nærmere: www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/kbh nord
Onsdag den 2. februar kl. 19.00	Lindegården Peter Lunds Vej 8 Lyngby	Billeder og billedbehandling, etik og jura v/ Erik Kann	DIS-København Nord	Se nærmere: www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/kbh nord
Torsdag den 10. februar kl. 19.00	Kulturmaskinen lokale Andersen Farvergården 7 Odense	Legacy v/ Mette Fløjborg	DIS-Odense	Se nærmere: www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/odense/
Fredag den 18. februar kl. 19.00	Lyngby Kulturhus Klampenborgvej 215 B Lyngby	Slægts-Café	DIS-København Nord	Se nærmere: www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/kbh nord
Onsdag den 2. marts kl. 19.00	Lindegården Peter Lunds Vej 8 Lyngby	Skolearkiverne	DIS-København Nord	Se nærmere: www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/kbh nord
Tirsdag den 22. marts kl. 19.00	Historiens Hus Klosterbakken 2 Odense	Historiens Hus. Besøg på Stadsarkivet og Lokalhistorisk Bibliotek	DIS-Odense	Se nærmere: www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/odense/

Nye lokalforeninger

Her i efteråret er der kommet to nye DIS-lokalforeninger til

Aalborg

Den 11. november var der stiftende generalforsamling i Aalborg. Der har i nogen tid været en studiegruppe omkring slægtsforskningsprogrammet Legacy, men nu besluttede man at overgå til en lokalforening. Over 30 interesserede mødte op, og alle meldte sig ind i den nystiftede forening - enten på dagen eller online på hjemmesiden. I skrivende stund er medlemstallet 42.

En del af forsamlingen, der stiftede DIS-Aalborg

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig således:

Arne Leismann, formand
Anne Dorte Bech, næstformand
Ole Rasmussen, kasserer
Thomas Jensen, sekretær
Jens Christian Sørensen, bestyrelsesmedlem

Bestyrelsen vil nu gå i gang med at planlægge et spændende program for foråret 2011. Der vil sikkert være noget om Legacy, men billedbehandling skulle også være at finde på programmet.

Slagelse

Den 17. november var der stiftende generalforsamling i Slagelse. Der var sendt indbydelser ud via e-mail til lokale medlemmer af DIS-Danmark med kendt mailadresse, ligesom arrangementet var annonceret på DIS-Danmarks hjemmeside. Planlægningsgruppen bag foreningen havde fået stillet et lokale til 40 personer til rådighed på Slagelse Bibliotek, men allerede 15 min. før generalforsamlingen skulle starte, stod det klart, at lokalet var for lille. Til alt held var et arrangement i salen, der kan rumme 100 personer, blevet færdigt før tid, og mødet blev flyttet dertil. Der mødte i alt 82 personer.

Der var et imponerende fremmøde på Slagelse bibliotek

Foreningen blev stiftet og bestyrelsen valgt, og den konstituerede sig således:

Niels Erik Strandholm, formand
Jørgen Kristensen, sekretær og hjemmeside
Søren Breum Hansen, kasserer
Gitte Jonassen, bestyrelsesmedlem
Jørgen Rygaard, bestyrelsesmedlem

Der er indkaldt til bestyrelsesmøde i december, hvor foreningens aktiviteter vil blive planlagt.

Arne Christiansen

www.slægtogdata.dk

Mette Fløjborg
webmaster@dis-danmark.dk

Bente Klercke Fonden
yder årligt tilskud bl.a. til slægthistoriske bøger.

Læs mere på
www.klercke-fonden.dk

Bestyrelsesmøder i DIS

DIS-Danmarks bestyrelse har planlagt følgende møder, der alle finder sted i Odense.

Året er selvfølgelig 2011.

Den 15.-16. januar
Bestyrelsesweekend

Den 19. marts
Bestyrelsesmøde

Den 9. april
Generalforsamling

Særtilbud

- især til nye medlemmer

Ekspeditionen har et restoplæg fra de seneste årgange af medlemsbladet, som sælges så længe lager haves.

Slægt&Data nr. 1, 2 og 3 årg. 2010 sælges samlet for 70 kr.

Slægt&Data hele årg. 2009 sælges samlet for 70 kr.

Slægt&Data nr. 2, 3 og 4 årg. 2008 sælges samlet for 45 kr.

Alle priser er incl. moms og forsendelse.

Henvend dig til Ekspeditionen ekspedition@dis-danmark.dk eller køb online på www.slaegtogdata.dk/foreningen/butikken

Her kan du også købe CD'en med samtlige numre af Slægt&Data incl. særnummeret "Sogn Herred Amt 1998".

WEGA BOGBINDERI

Stenildhøjvej 54
9600 Aars

Indbinding af:

- alle slags slægtsbøger
- tidsskrifter mm.

Pris efter aftale

Bogbindermester:

Heidi Gass Sibbesen

Tlf. 98 66 12 81

Mail: Heidi.gass@sibbesen.dk

DIS-Danmarks ekspedition

Ole Hald Madsen

Rikkeminde Allé 4, 5250 Odense SV
ekspedition@dis-danmark.dk

Tlf. 26 84 25 19

Telefonen er åben for ekspedition:

Tirsdag kl. 14-18 - ellers telefonsvarer.

Ekspeditionen besvarer praktiske spørgsmål og sørger i øvrigt for forsendelse af foreningens forskellige produkter, f.eks. cd'erne med Slægt & Data og Postadressebogen 1921 ect.

Ekspeditionen står også for tilmelding til DIS-Danmarks læsekredse, hvor udenlandske blade rundsendes blandt DIS-medlemmer.

DIS-Danmarks bestyrelse

Susanne Fuglsang

 Formand.

Højbakkevej 3, 2640 Hedehusene. Tlf. 46 13 60 01

fuglsang@dis-danmark.dk

Henning Karlby

 Næstformand.

Rylevej 2, Bro, 5464 Brenderup. Tlf. 64 44 28 08

karlby@dis-danmark.dk

Arne Christiansen

 DIS-arkiv + AO-repr.

Langelinie 34 C, 5230 Odense M. Tlf. 66 13 31 34

christiansen@dis-danmark.dk

Kathrine Tobiasen

 Redaktør + DIS-Forum.

Korsagervej 13, 8940 Randers. Tlf. 64 64 51 06

tobiasen@dis-danmark.dk

Ole Degn

 KIK-repræsentant.

Mellemhøjen 11, 8800 Viborg. Tlf. 86 67 47 02

degn@dis-danmark.dk

Ruben Højmark Jensen

 DIS-Træf + DIS-Fadder + DIS-Arkiv.

Lucernevej 17, 4180 Sorø. Tlf. 31 90 72 42

hojmark@dis-danmark.dk

Knud Haaning Andersen

 Kasserer

Rugvænget 73, 7400 Herning. Tlf. 51 80 92 36

haaning@dis-danmark.dk

Morten Hovedskov Nielsen

Fuglekildevej 12, 5690 Tommerup. Tlf. 64 75 10 59

nielsen@dis-danmark.dk

Michael Dupont

 Suppleant.

Stenager 216, st.th, 2600 Glostrup. Tlf. 43 44 16 52

dupont@dis-danmark.dk

Poul Wachmann

 Suppleant.

Valmuehaven 42, 2765 Smørum. Tlf. 44 65 02 45

wachmann@dis-danmark.dk

Danmarks ældste forretninger

Kurt Lundskov

Tousvej 63
8230 Åbyhøj
Epost@lundskov.dk

Hvis du har familie, som har drevet virksomhed i Danmark før 1950, kan du finde mange oplysninger om dem i bogen Danmarks ældste forretninger.

Bogen blev udgivet af Kraks Legat i 1950 og omhandler 7800 virksomheder i Danmark - fra den lille Max Müllers blomsterforretning i Aalborg til Tuborg Bryggerierne i København. Virksomheder, som er grundlagt før 1911 og stadig var virksomme i 1950 - og altså i dette år havde 50-års jubilæum. Den ældste virksomhed i bogen er Drasbæk Mølle i Lunderskov, som blev etableret omkring år 1100 - den har dog fået ny ejer siden grundlæggelsen!

Bogen har ikke kun beskrivelser af virksomhederne. Der er også et hav af navne på grundlæggere, ejere, direktører, bestyrelsesmedlemmer med flere. Næste alle er opført med fødeår, mange også med dødsår, og nogle endda både med fødselsdato og dødsdato.

Endvidere er der fotos af mange personer, så måske kan du være heldig at få suppleret dit familiealbum.

Bogen er opsat alfabetisk efter virksomhedens navn. Men sidst i bogen er der et omfattende navneregister, så man kan se, hvor de forskellige personer er omtalt.

Bogen kan findes på biblioteket, du kan også være heldig at finde den antikvarisk for omkring 300 kr. Og skulle du have slægtninge i Århus, kan du på min hjemmeside finde alle de omkring 350 virksomheder, som er grundlagt eller havde adresse i Århus.

Bogen: Danmarks ældste forretninger, udgivet af Kraks Legat, 1950 (der findes også udgaver fra tidligere år).

Hjemmesiden: www.lundskov.dk/menu/aarhus-firma.htm
Bogantikvariat f.eks.: <http://antikvariat.net>

De Forenede Jernstøberier A/S. Stiftet i 1906 ved sammenslutning af:

L. Lange & Co. i Svendborg, grundl. i 1850 af C. A. Qvade, J. J. Lange og L. Lange (f. 1826, d. 1890), som i 1898 sammensluttedes med H. P. Jensen & Co. i Århus til A/S L. Lange, H. P. Jensen & Co. H. P. Jensen (f. 1831, d. 1914) havde i 1857 nedsat sig som kleinsmedemester. Efter nogle års forløb udvidedes virksomheden til at omfatte maskinbyggeri; i 1884 opførtes et jernstøberi, samtidig indtrådte C. Schaarup og Fr. Hasselriis i firmaet.

I 1906 optoges de tre nedennævnte virksomheder i sammenslutningen, og det nydannede selskab fik navnet A/S De Forenede Jernstøberier.

J. A. Hermansen's Sønner i Næstved, grundl. i 1848 af J. A. Hermansen (f. 1811, d. 1880), efter hvis død virksomheden fortsattes af hans sønner indtil sammenslutningen i 1906.

Christianshavns Jernstøberi og Maskinværksteder, grundl. i 1838 af Daniel Løwener (f. 1805, d. 1873) som maskinfabrik og jernstøberi senere overgået til Christianshavns Jernstøberi og Maskinværksteder.

Jernstøberiet Godthaab, grundl. i 1881 af C. C. Carstensen og H. Heineke; nedlagt i 1907.

I 1916 udskiltes fabrikken i Svendborg under navnet A/S L. Lange & Co. Svendborg Jernstøberi (se dette).

I 1930 overtoges endvidere A/S Anker Heegaard, og selskabet driver herefter tillige virksomhed under dette navn. A/S Anker Heegaard er grundl. i 1828 af M. A. Heegaard (f. 1776, d. 1837), der i 1804 havde nedsat sig som isenkræmmer og i 1828 anlagde et jernstøberi på det nuværende Blågårds Plads, sønnen, S. P. Anker Heegaard (f. 1815, d. 1893), udvidede jernstøberiet i 1857 ved køb af statens jernstøberi på Frederiksværk, anlagt i 1756 af generalmajor J. F. Classen (f. 1725, d. 1792). I 1918 omdannet til aktieselskab.

Nuværende direktør: K. F. Ulrich (f. 1901).

Adresse: direktion og salgsafdeling: Ørstedshus, Vester Farimagsgade 41, Kbhvn. V. Jernstøberi og Emailleværk: Frederiksværk. Maskinfabrik: Næstved. Datterselskab: Ulrich's Metalstøberi A/S, Næstved.

Jens Krøyer, forretning med kolonial, vine og hørkram en gros og en detail. Grundl. d. 23. okt. 1843 af Tønnes Georg Krøyer (f. 1817, d. 1892). Indehaver (siden 1931): grundlæggerens sønnesøn, konsul Jens Krøyer (f. 1891).

Adresse: Nygade 4, Nakskov.

Bruno Kuba, grossistforretning. Grundl. i 1904 af Bruno Kuba (f. 1882, d. 1949). Fra 1949 fortsættes forretningen af enken, fru Anna Kuba med forretningsfører Aage Espersen som ledende chef. Firmaet driver handel med nye og gamle metaller, artikler for støberier, metalvare- og maskinfabriker og har en betydelig import og eksport. Firmaet har eget metalsmelteri.

Adresse: Ingemannsvej 19, Kbhvn. V.

Hans Kuhlmann, blikkenslagerforretning. Grundl. i 1882 af Ludvig Kuhlmann (f. 1852, d. 1930). Indehaver siden 1930: sønnen, Hans Andreas Otto Kuhlmann (f. 27. nov. 1879).

Adresse: Lille Torv 2, Randers.

Kultorvets Apotek. Oprettet ved kgl. resolution af 14. Juli 1863 og åbnet på Lille Købmandsgade nr. 57 den 2. aug. 1864 under navnet „Ny Apotek“. Den 3. august 1895 flyttedes apoteket til den nuværende adresse på Kultorvet (Frederiksborggade nr. 1), og i november 1922 ændredes navnet til det nuværende.

Apotekets første indehaver: Niels Peter Severin Kierkemann (f. 1819, d. 1894). I 1895 overtoges det af O. P. J. Degn (f. 1845, d. 1925), i 1922 af Otto Lund (f. 1864, d. 1933) og d. 1. april 1934 af den nuværende indehaver, Aage Schæffer (f. 7. nov. 1884).

Adresse: Frederiksborggade 1, Kbhvn. K.

Aage Schæffer